

Hemodynamika, ŠOK, SEPSA A MODS

doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.

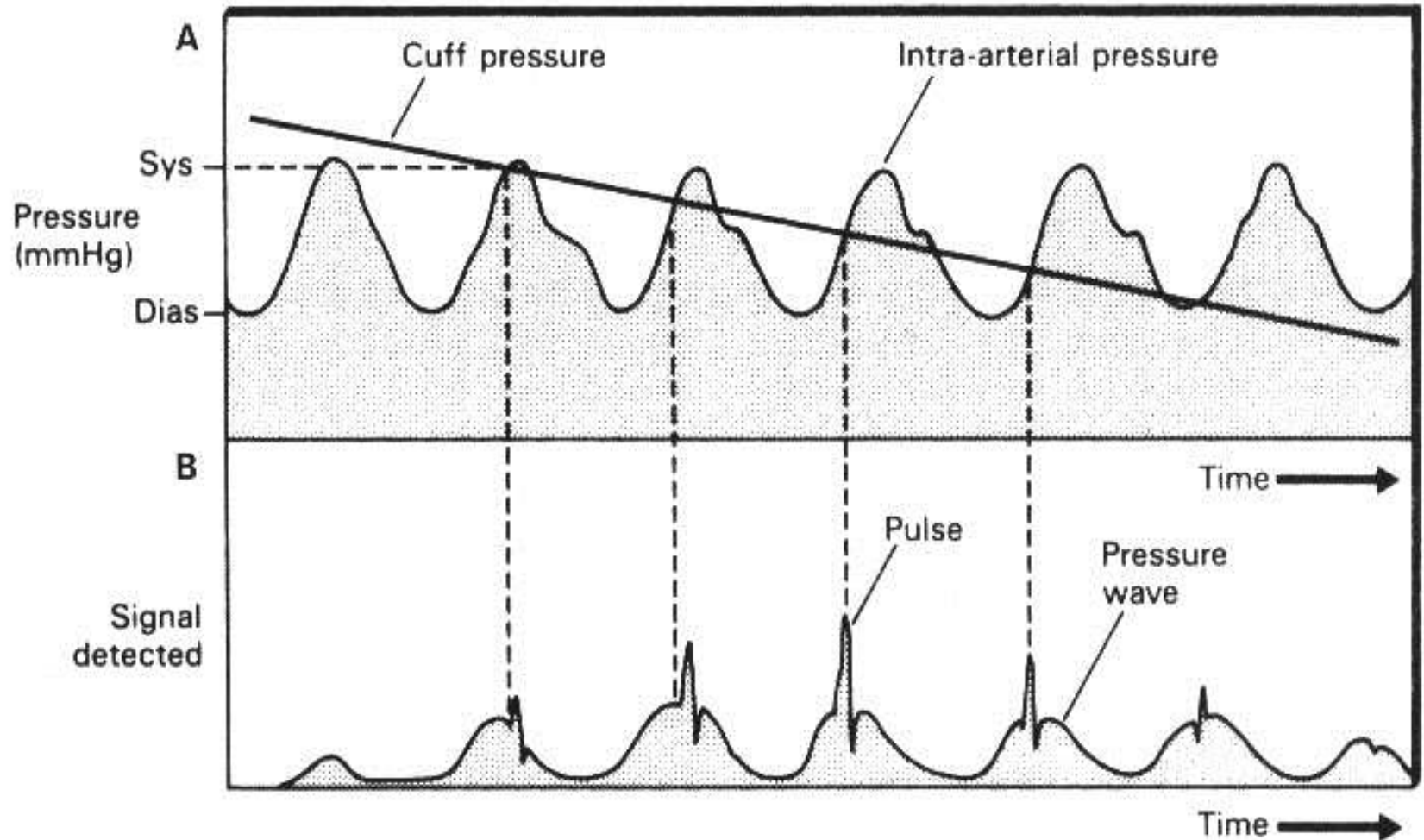
I. klinika anestéziológie
a intenzívnej medicíny
UPJŠ LF a UNLP, Košice

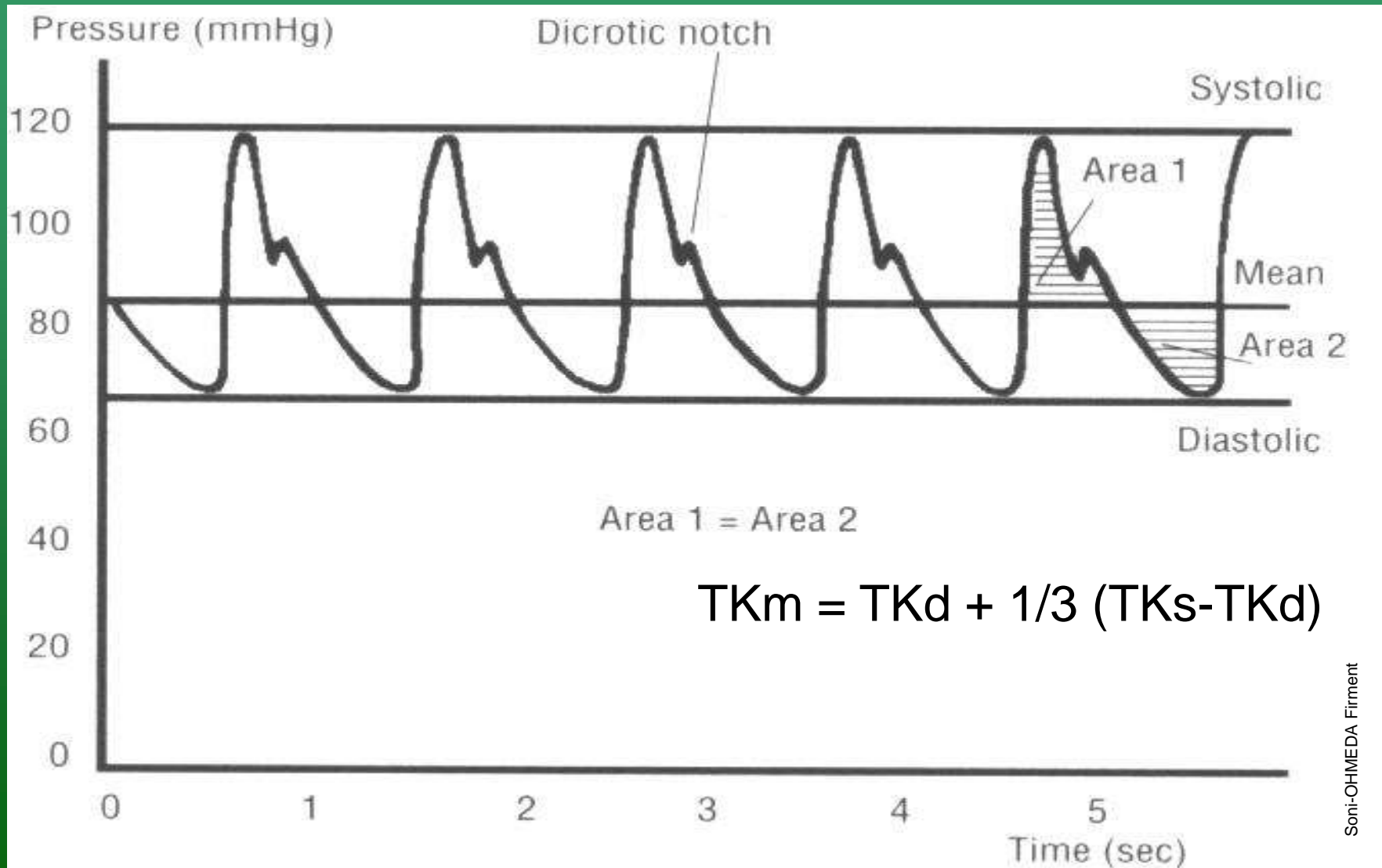
KRVNÝ OBEH

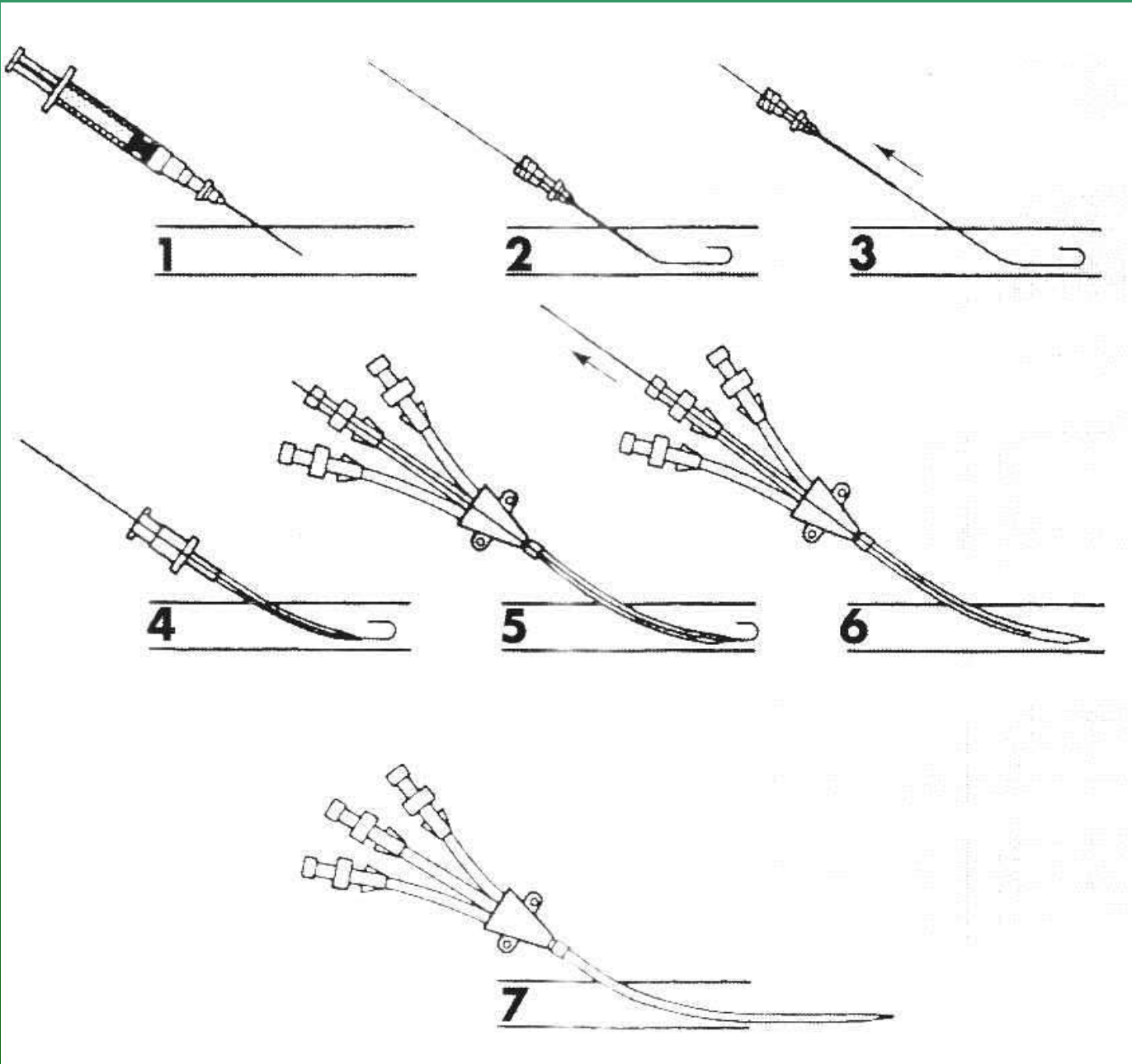
- EKG (arytmie, tvary krivky), arteriálny TK syst. diast, stredný, neinvazívny, invazívny.
- Monitorovanie hemodynamiky (S-G katéter, termodilučný): CVP, AP, PA, PCWP, LAP,
- CO, SV, LVSW, SVR, PVR, indexy...
- Monitorovanie arythmií, Holter, telemetria. Palpácia pulzu (miesta a kvalita).
- S_aO_2 , S_vO_2 , S_pO_2 , $p_{tc}O_2$,

NEINVAZÍVNE MERANIE KRVNÉHO TLAKU

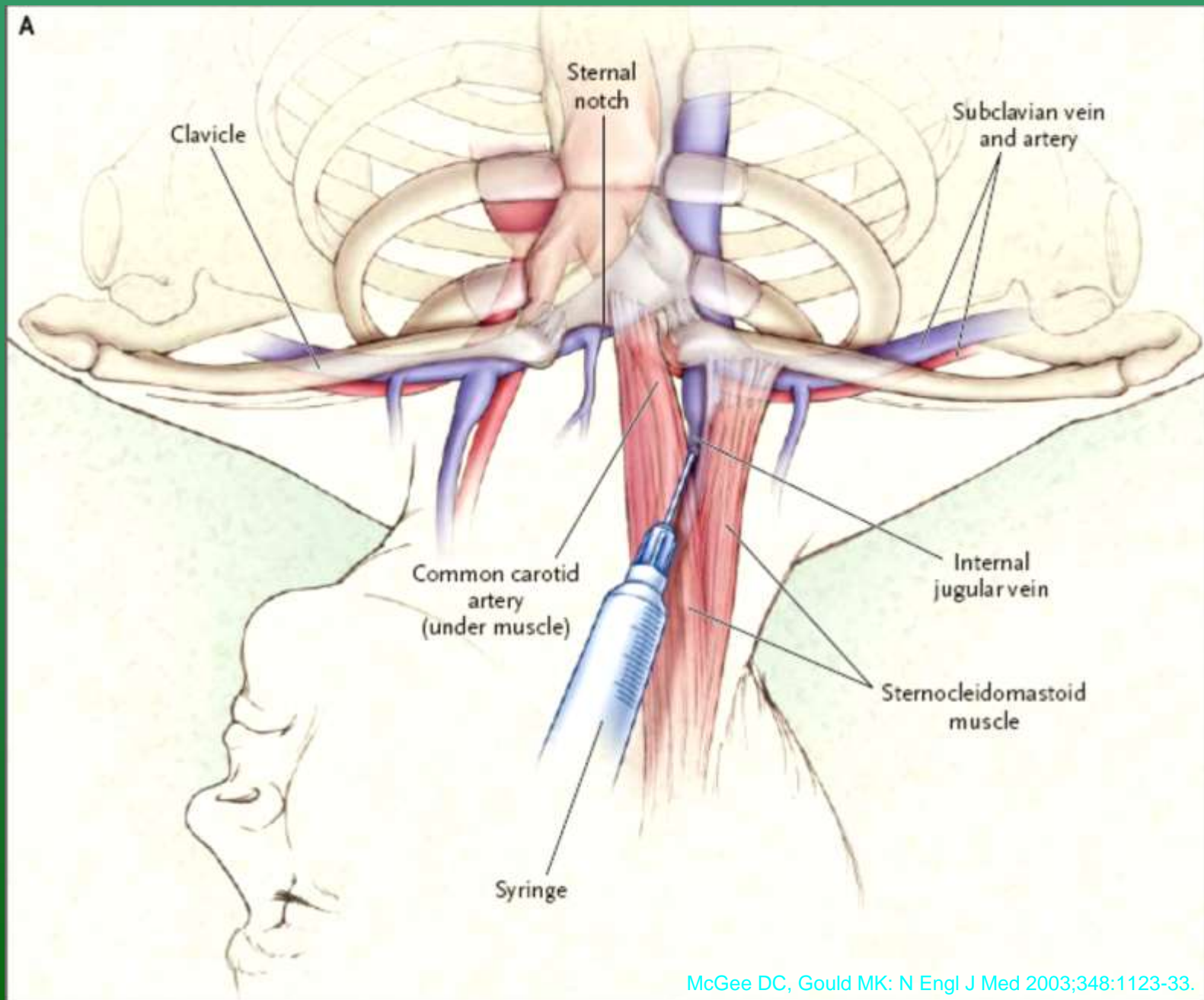

STREDNÝ ARTÉRIOVÝ TLAK

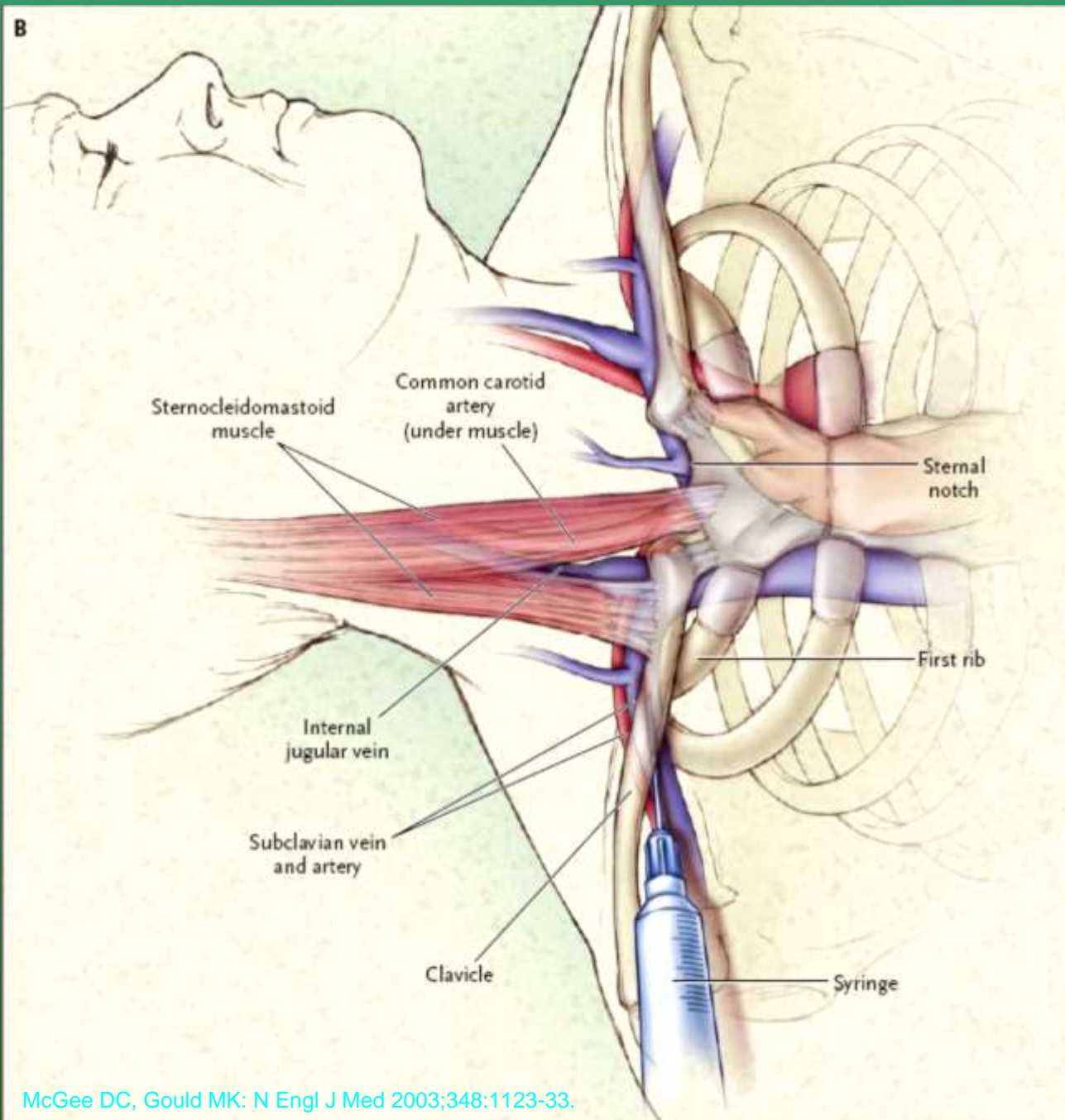

Seldingerova tehnika

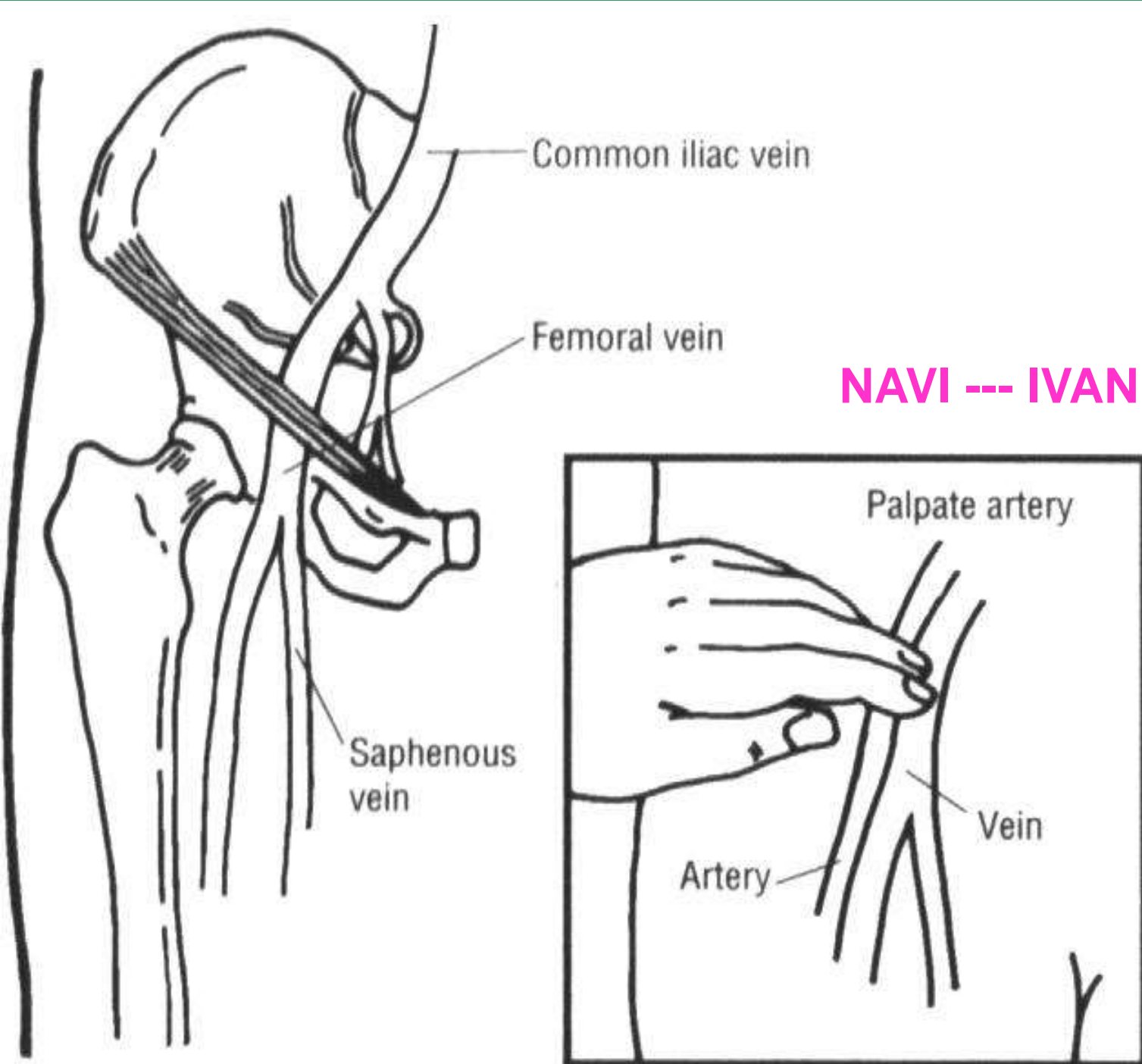
McGee DC, Gould MK: N Engl J Med 2003;348:1123-33.

CENTRÁLNE ŽILY

McGee DC, Gould MK: N Engl J Med 2003;348:1123-33.

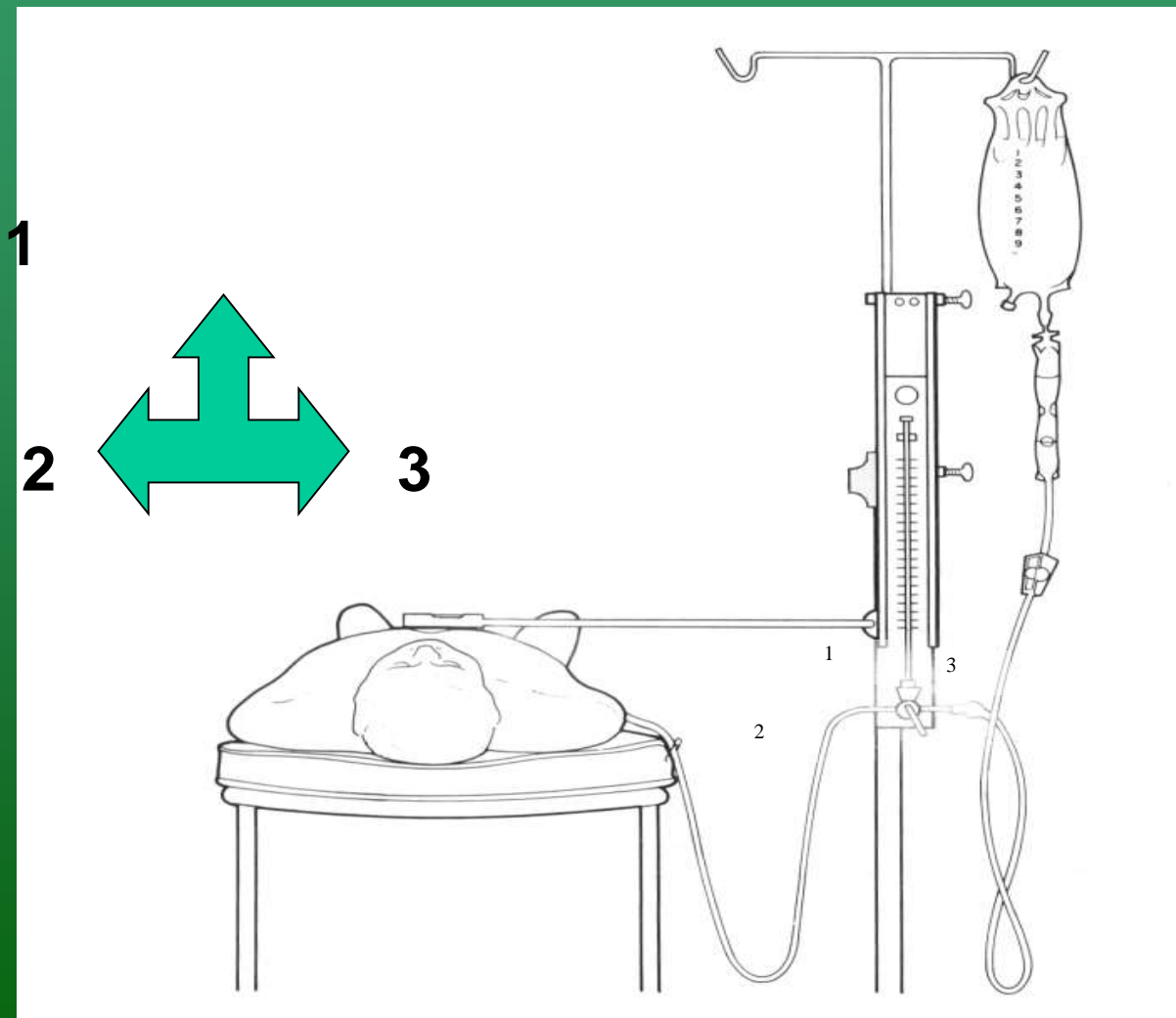
CENTRÁLNE ŽILY

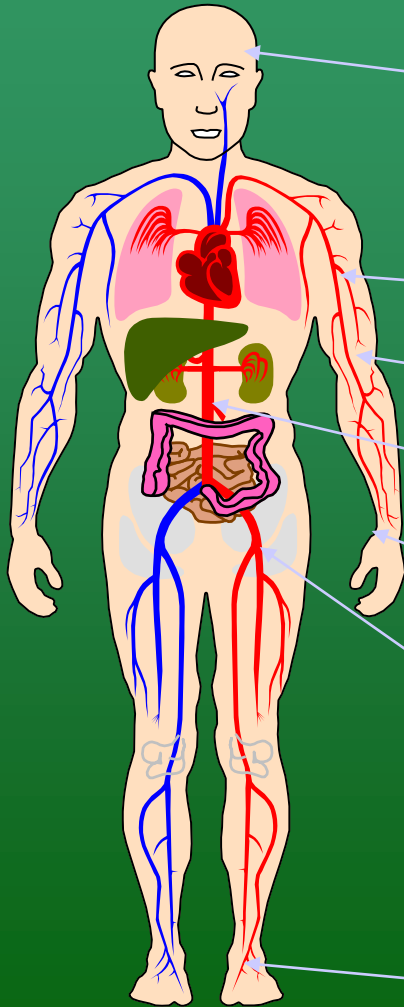
INGUINÁLNY KANÁL

SCHÉMA MERANIA CŽT

MIESTA KANYLÁCIE ARTÉRIÍ

a. temporalis
superficialis

a. axillaris

a. brachialis

a. umbilicalis

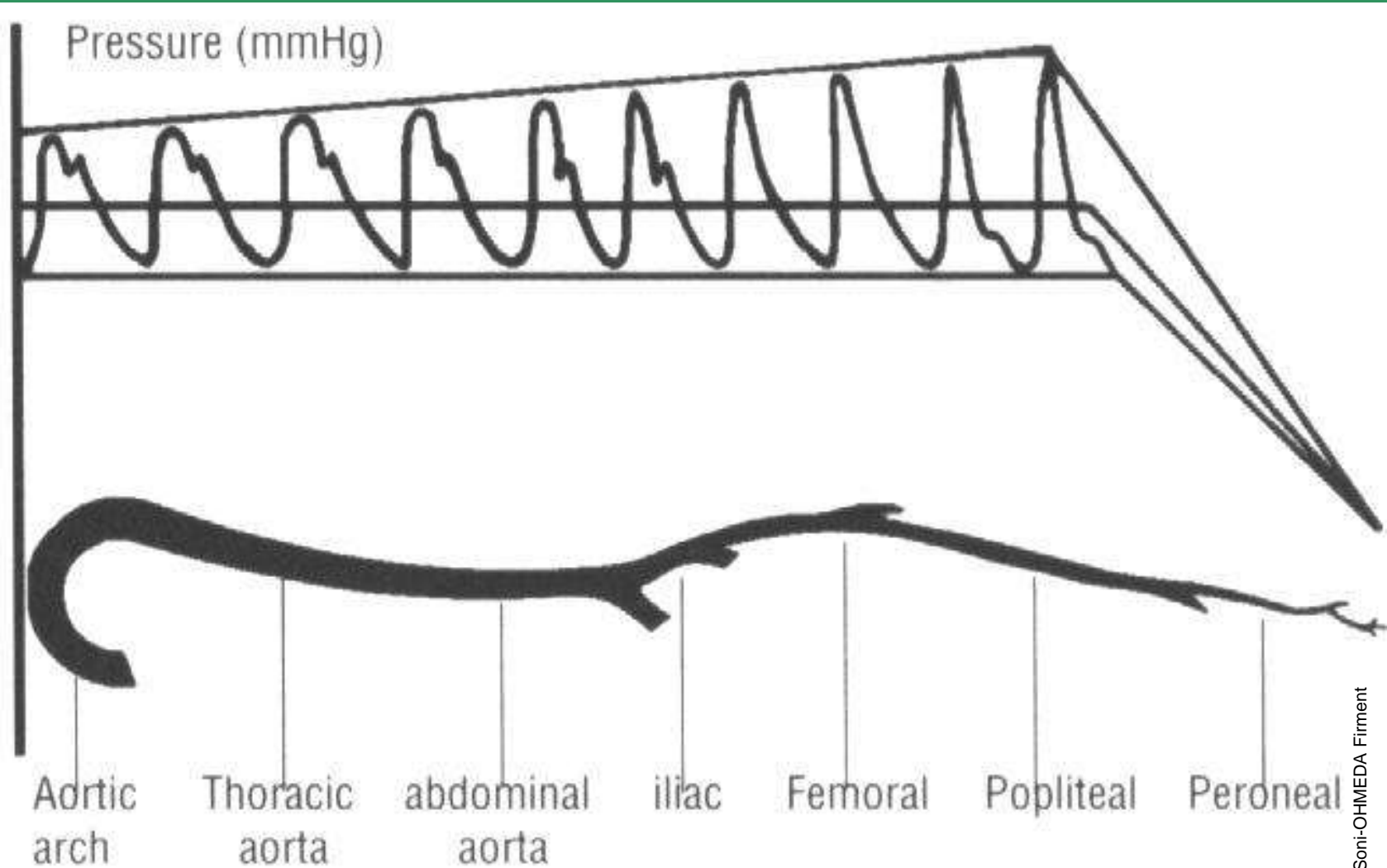
a. radialis

a. ulnaris

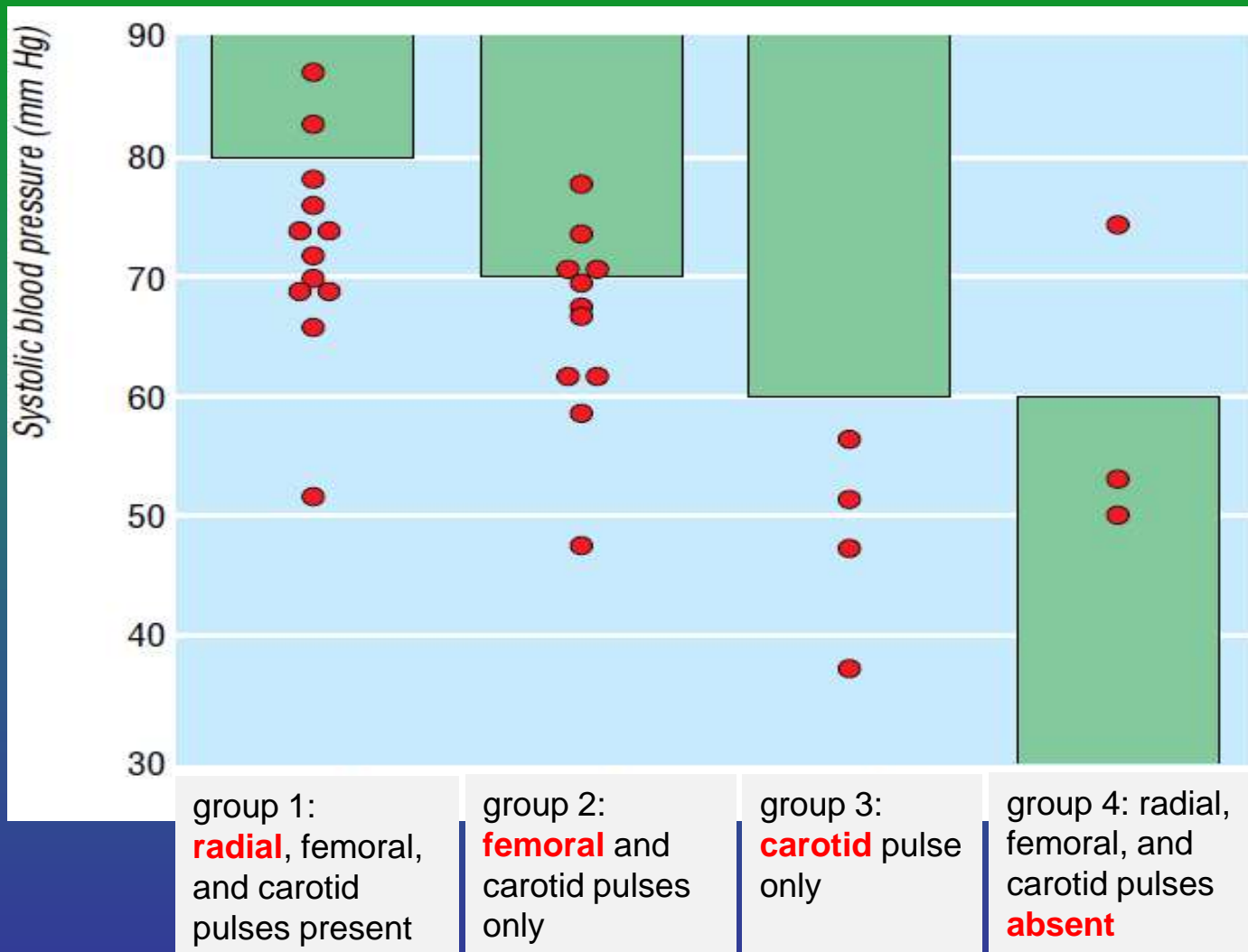
a. femoralis

a. dorsalis pedis

VPLYV VEĽKOSTI CIEVY NA SYST. A DIAST. TLAK

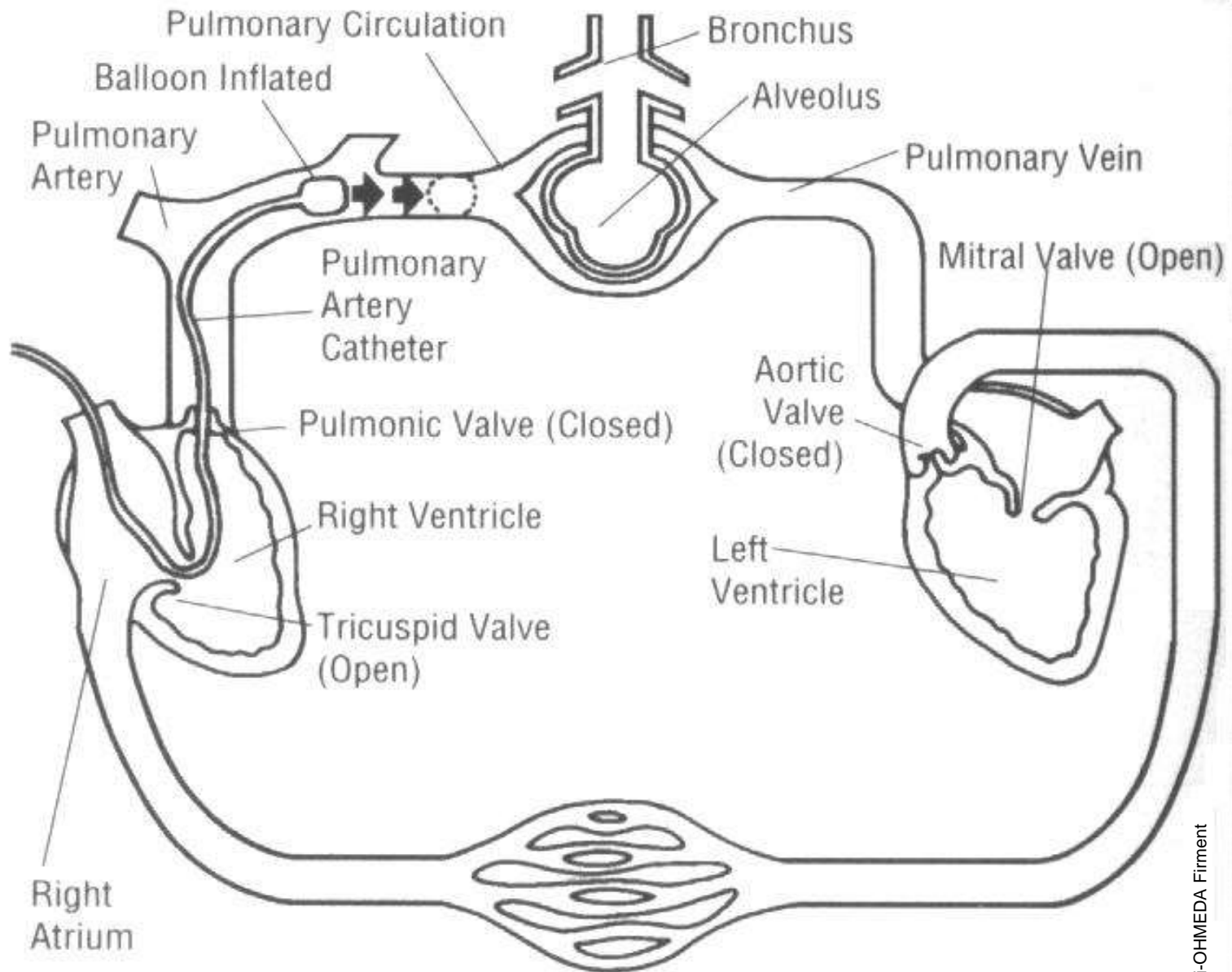

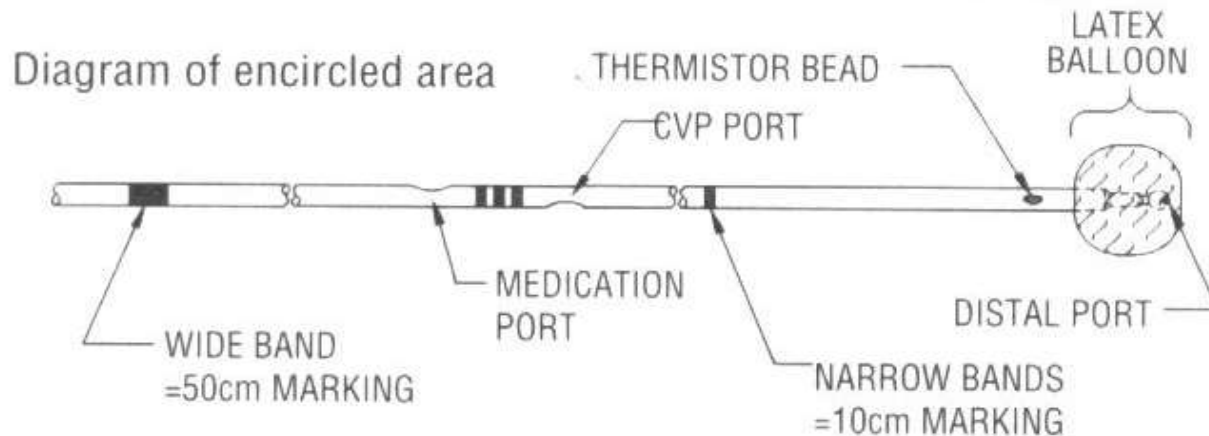
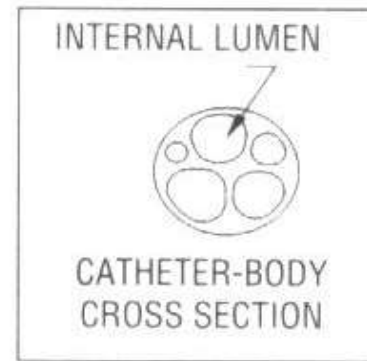
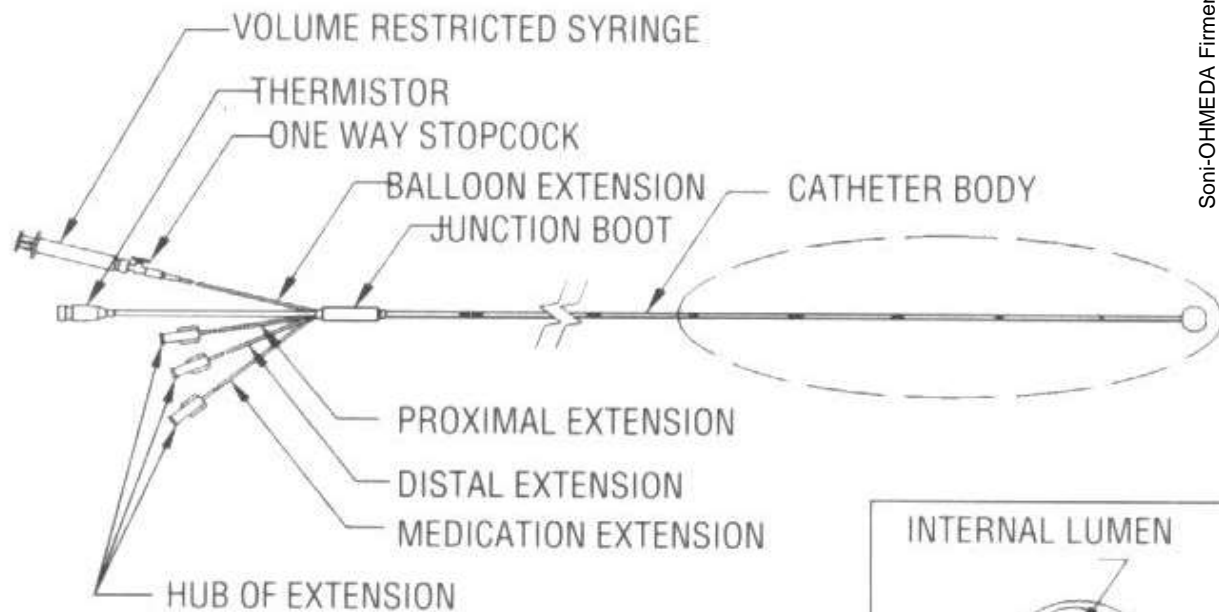
Dot plot showing the distribution of systolic blood pressure according to palpable pulses

Shaded areas indicate blood pressures expected according to **advanced trauma life support guidelines**

POLOHA S-G KATÉTRA

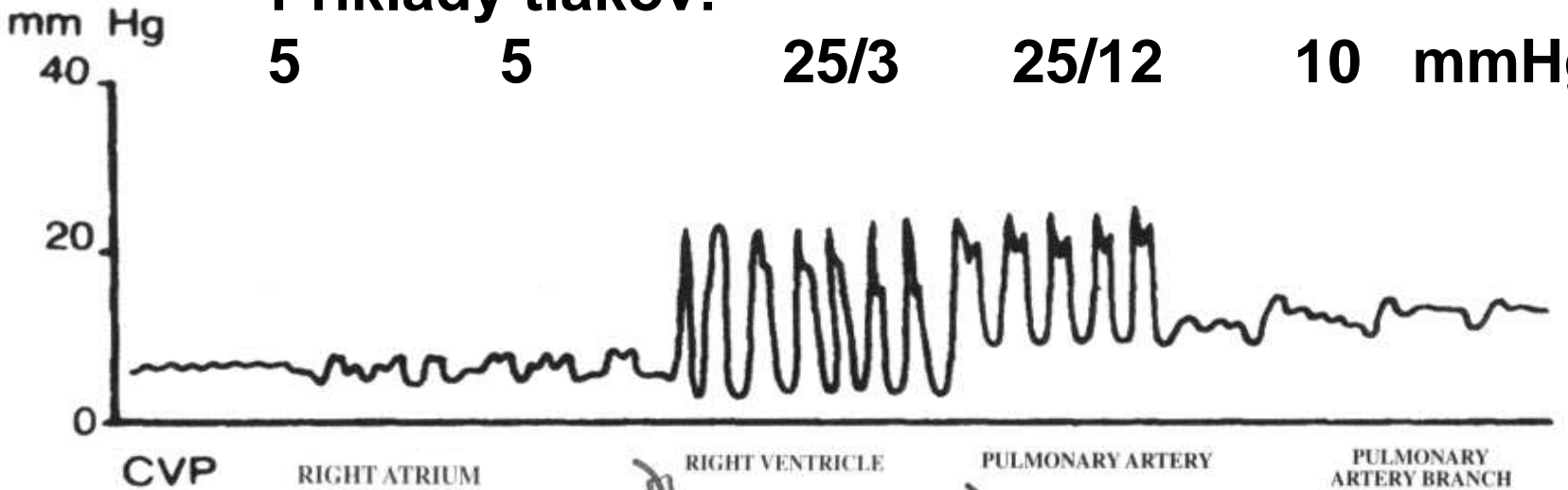

S - G KATÉTER ZLOŽENIE

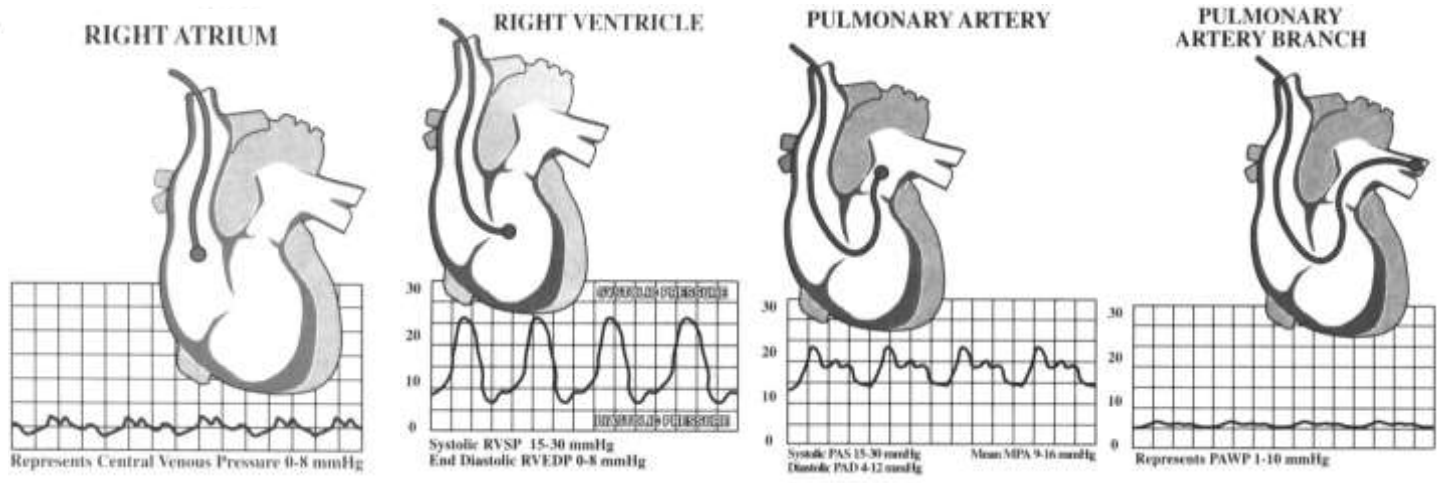
SWAN - GANZOV KATÉTER

Príklady tlakov:

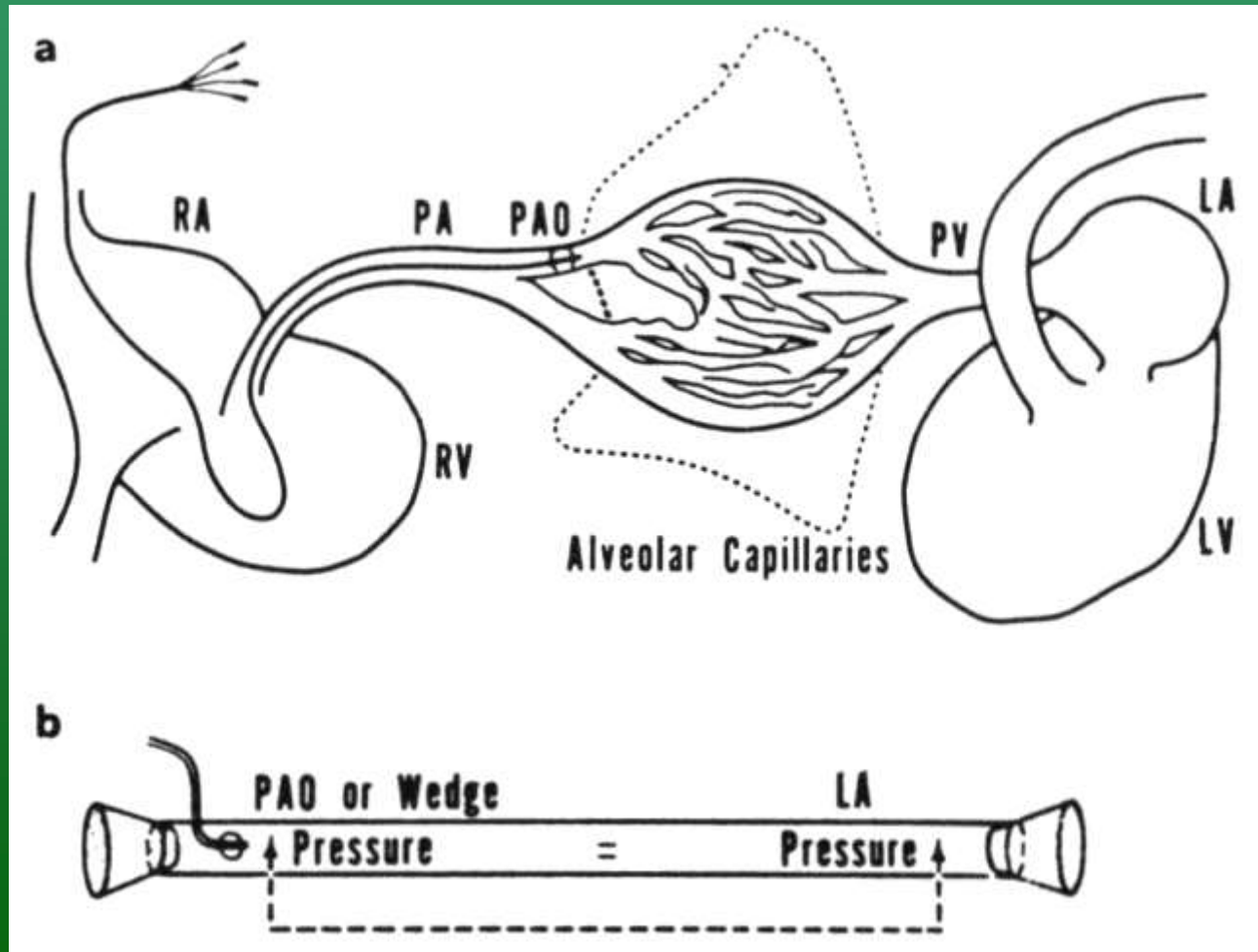
5   5   25/3   25/12   10 mmHg

Oh Soni-OHMEDA Firment

PAOP = LAP

THE HEART IN DIASTOLE

THE HEART IN ATRIAL SYSTOLE

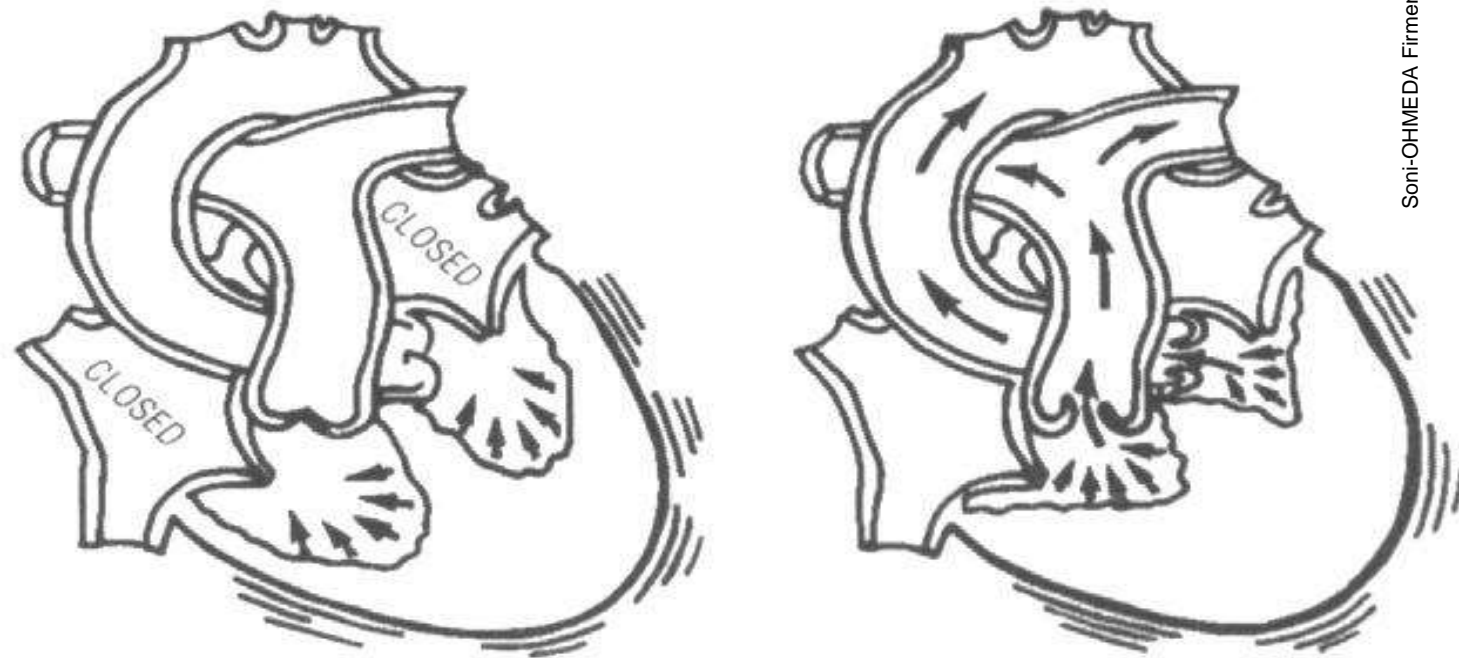

Soni-OHMEDA Firmint

PRELOAD The force that stretches the ventricle during diastole

- How far the ventricles stretch will depend on how much blood empties into them. Thus, preload can also be described as End Diastolic Ventricular Volume.
- CVP is an indicator of right ventricular preload.
- PAWP is an indicator of left ventricular preload.

PRELOAD
= CVP, PAWP

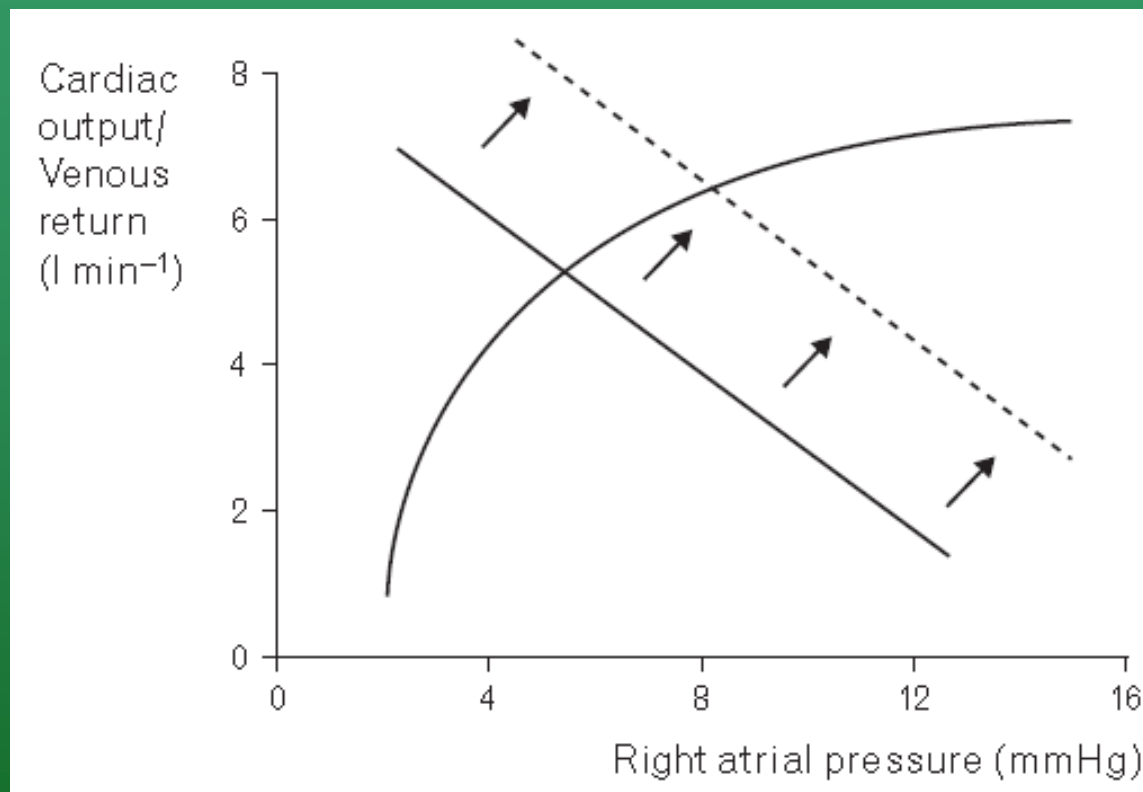
AFTERLOAD

The impedance or resistance the ventricles must overcome before they can contract.

- The opposing pressure is a combination of pressures in the pulmonary vasculature, aorta, systemic arteries and veins, and peripheral vessels.
- Afterload is primarily determined by derived haemodynamic parameters called Pulmonary Vascular Resistance (PVR) and Systemic Vascular Resistance (SVR)
- PVR refers to right ventricular afterload
- SVR refers to left ventricular afterload

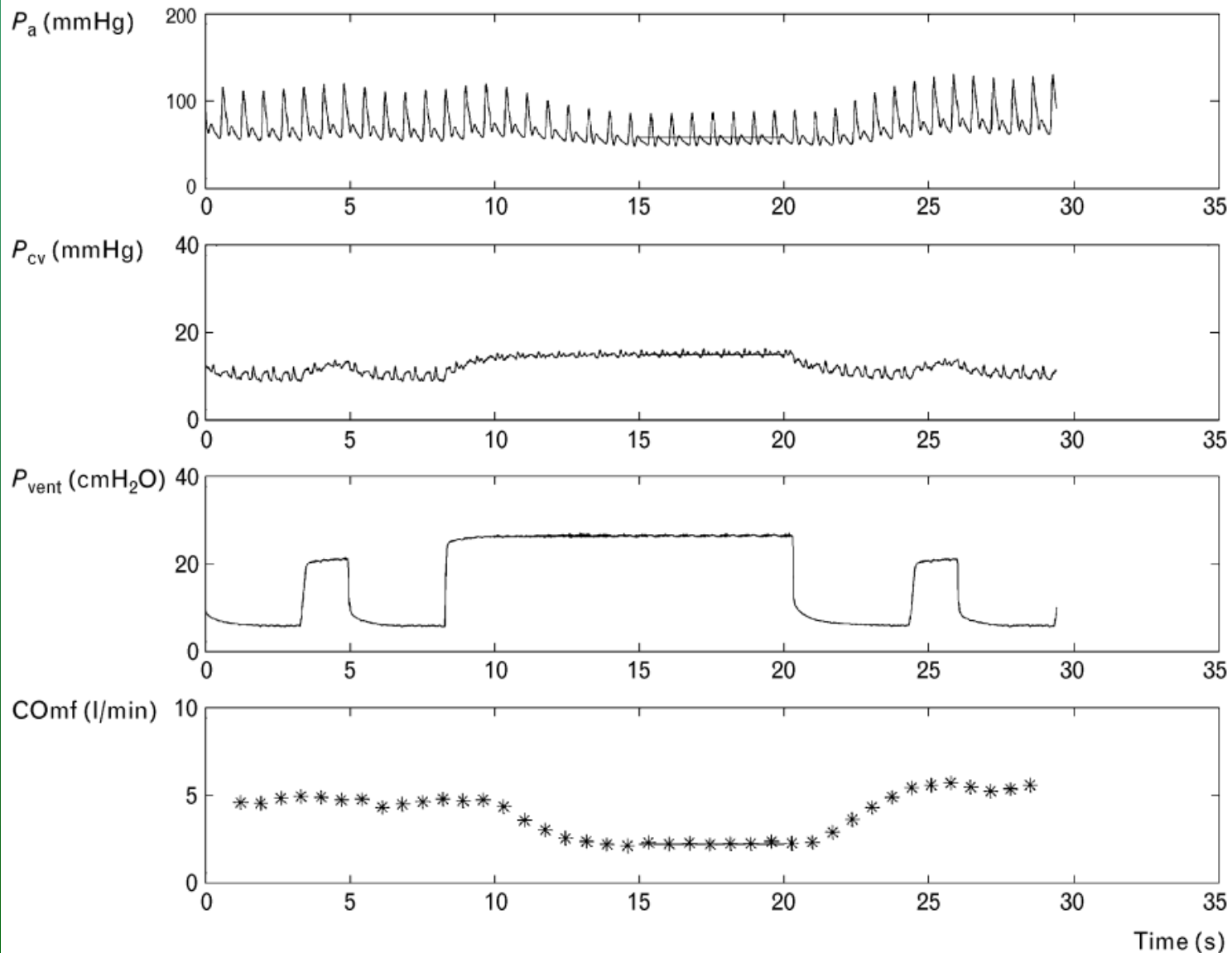
AFTERLOAD
= PVR, SVR

Application of Starling's law of the heart to identify a fluid responsive patient

- A fluid challenge results in an increase in **venous return** (straight line).
- When **plasma volume is low**, this increase will be associated with an increase in stroke volume and **hence cardiac output**.
- The **absence** of a stroke volume response suggests **euvolaemia** and fluid challenges should be discontinued.

Effects of an inspiratory hold maneuver on arterial pressure (P_a), central venous pressure (P_{cv}), airway pressure (P_{vent}) and beat-to-beat cardiac output (COmf)

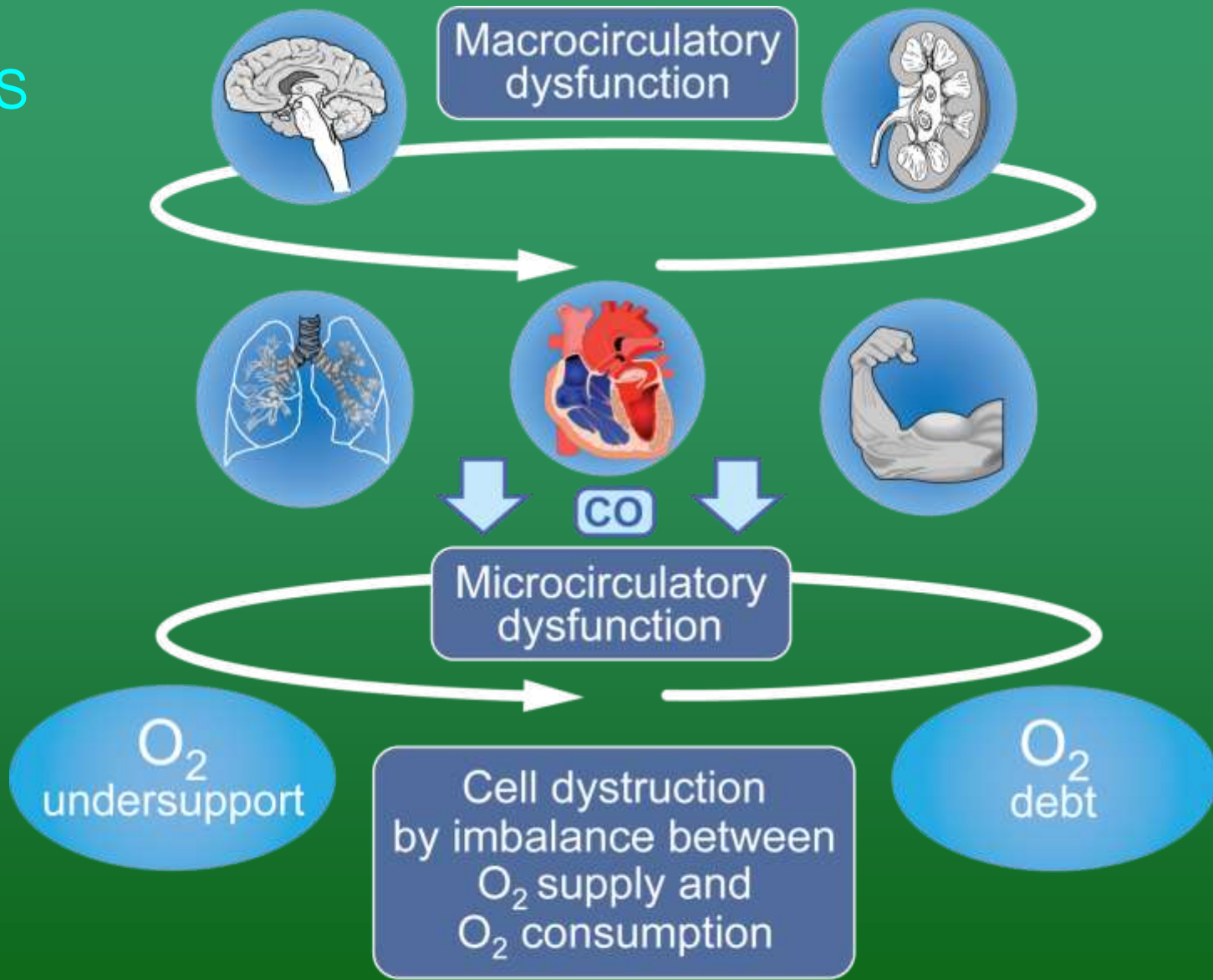
DEFINÍCIA ŠOKU

- Komplexný syndróm vyvolaný nedostatočným prekrvením nutričného **kapilárneho** riečiska tkanív.
- Vede k nedostatku kyslíka a energetických zdrojov v tkanivách, k **patologickému metabolizmu** a ku kumulácii toxických produktov.

NÁSLEDKY ŠOKU

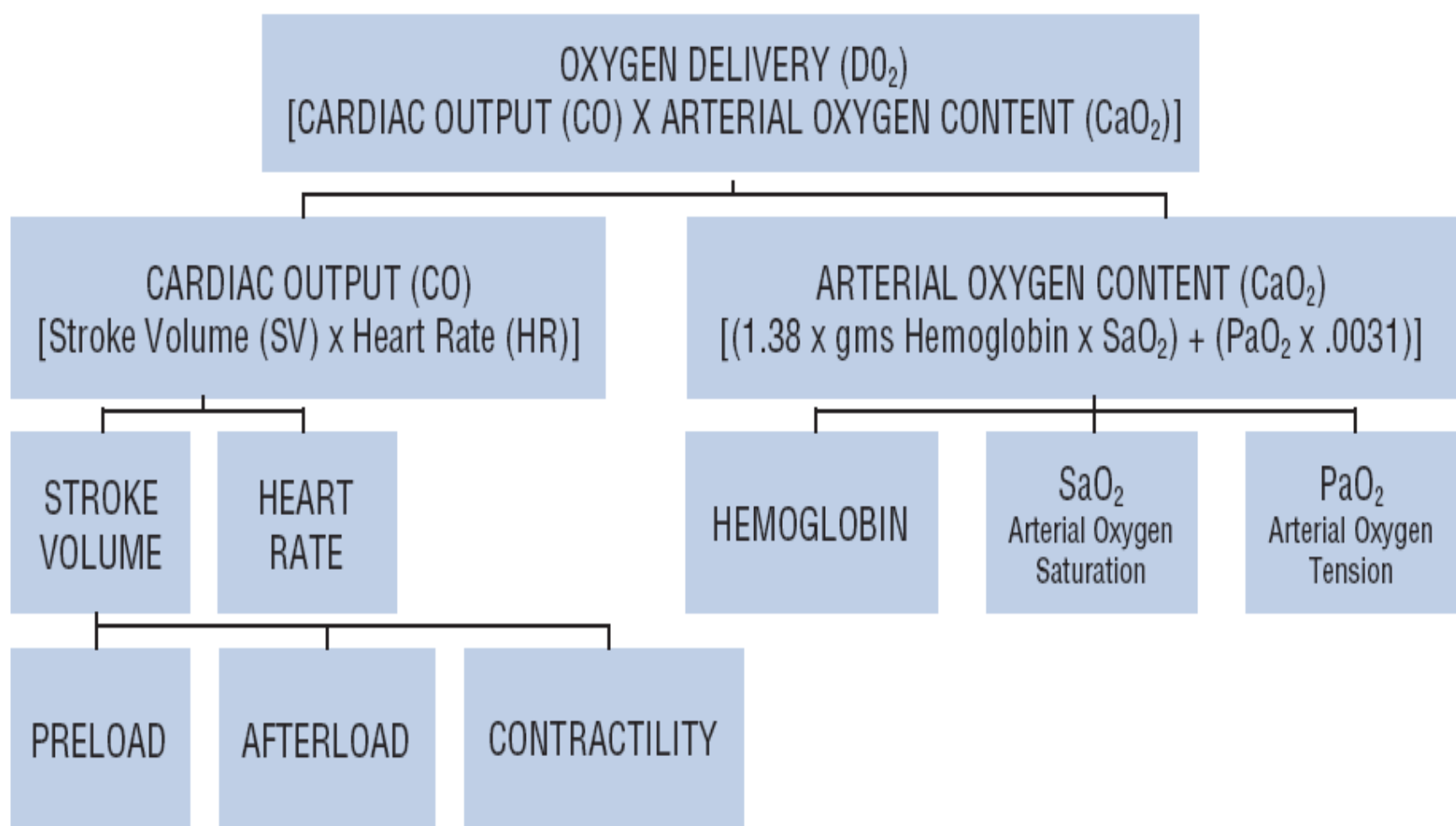
- Orgány a systémy sa v dôsledku poruchy cirkulácie poškodia spočiatku funkčne, neskôr aj štrukturálne.
- Vzniknú šokové orgány (MODS)
  - šokové pľúca s ARDS,
  - šokové obličky,
  - šokové zmeny na sliznici tráviacej rúry
  - šokové porucha hemokoagulácie (DIC) atď.
- MSOF ... smrt'

EWS

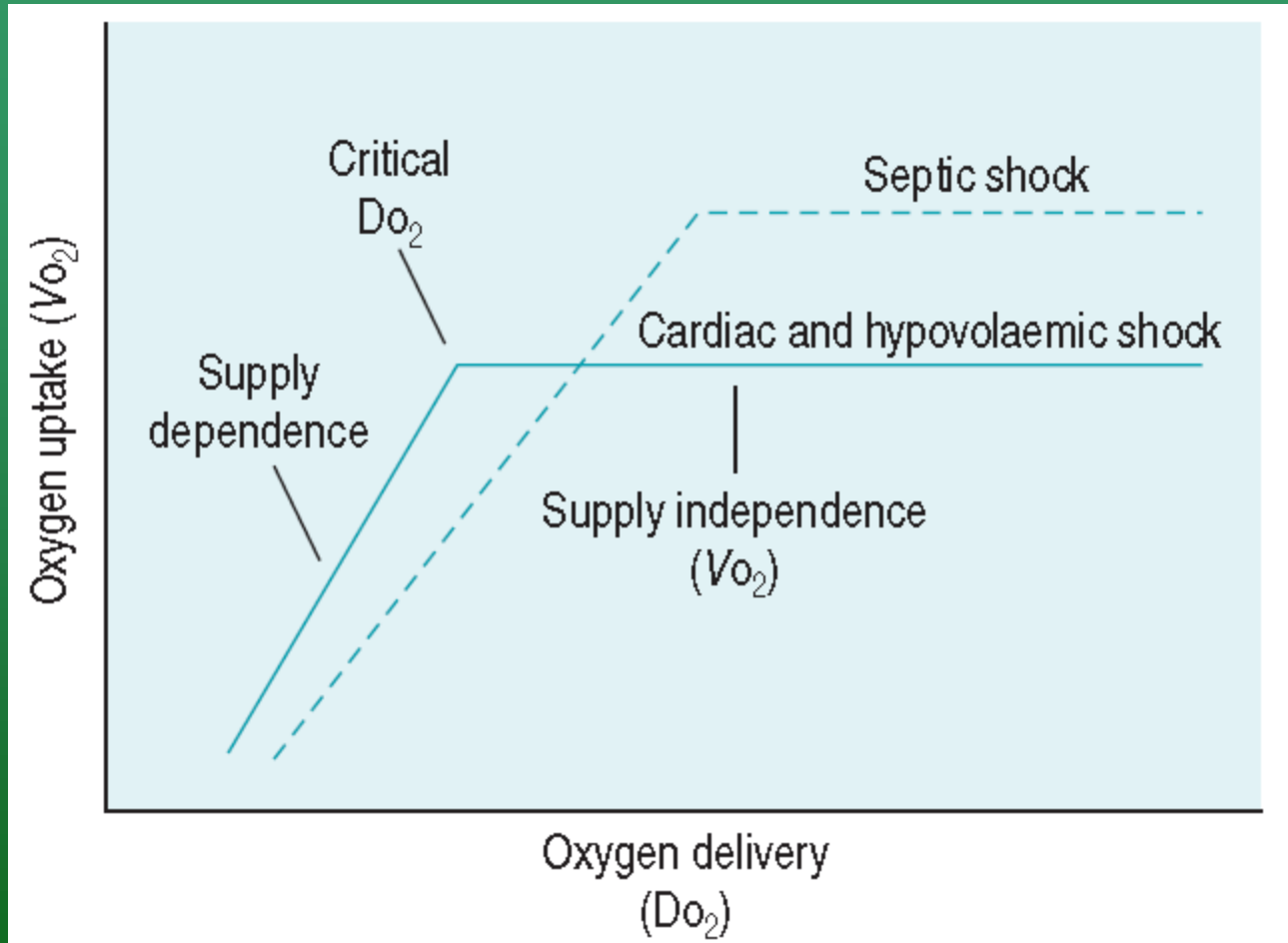
(Multi-) organ failure

Dodávka O₂

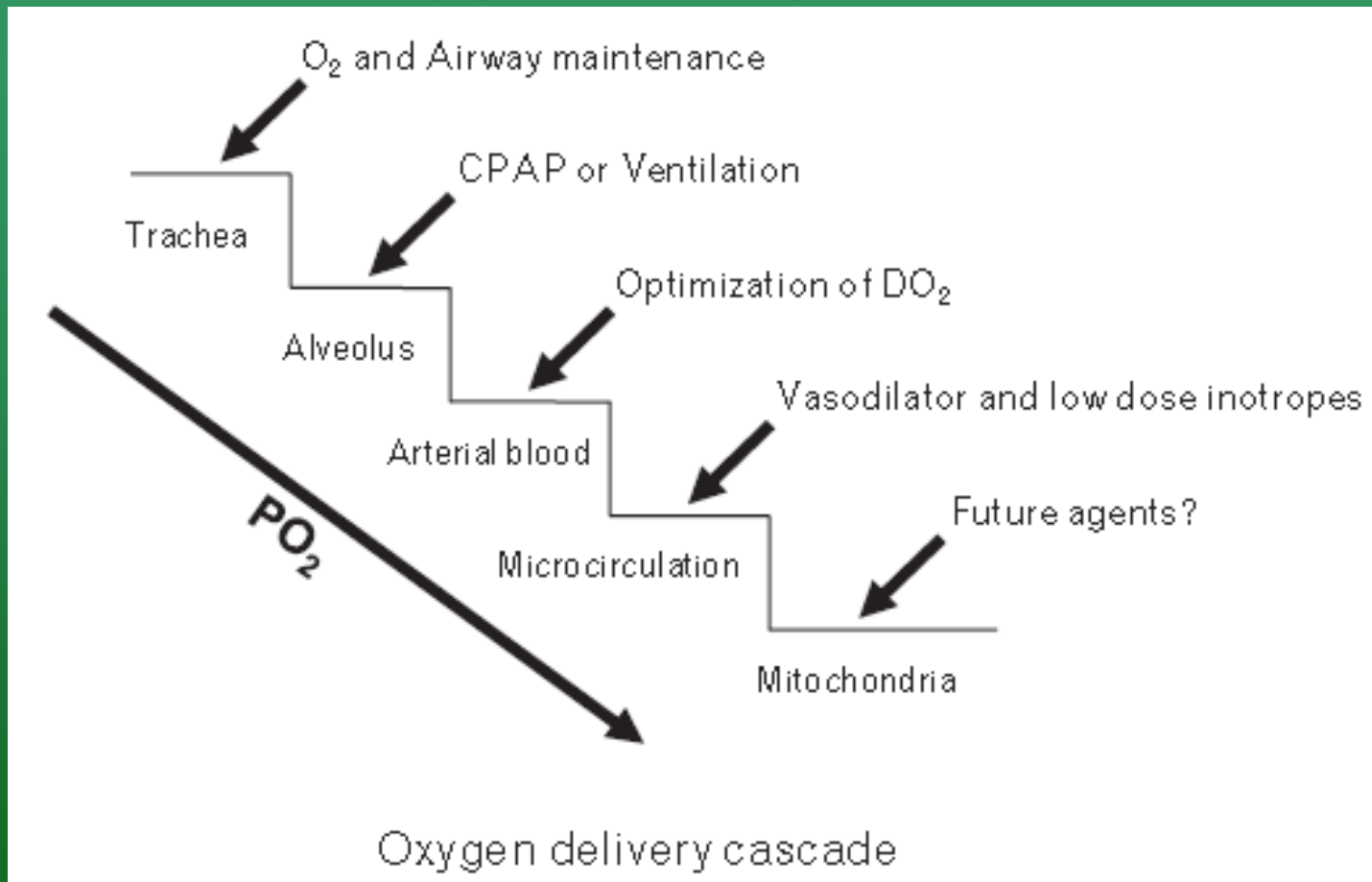

OXYGEN DELIVERY - CONSUMPTION

Relationship between oxygen uptake (VO_2) and oxygen delivery (DO_2) in cardiogenic, hypovolaemic and septic shock.

The oxygen delivery cascade indicating the potential role of current and future therapies to optimize oxygen delivery to the tissues

PATOFYZIOLOGICKÉ DELENIE ŠOKU

- **Hypovolemický**
  - (dehydratácia, hemorágia)
- **Distribučný**
  - (lézia miechy, vysoká spinálna anestézia, anafylaktický, septický)
- **Obštrukčný**
  - (pľúcna embólia, hydroperikard, PNO)
- **Kardiogénny**
  - (AIM, chlopňové chyby, arytmie)

HYPOTENZIA

$$\text{Šokový index} = \frac{\text{počet pulzov}}{\text{systolický TK}}$$

Vyhodnotenie:

pod 0,5 = normálny nález

nad 1,0 = vyžaduje okamžitý zásah

Pozor! Digitalis, betablokátory, kardiostimulátory...

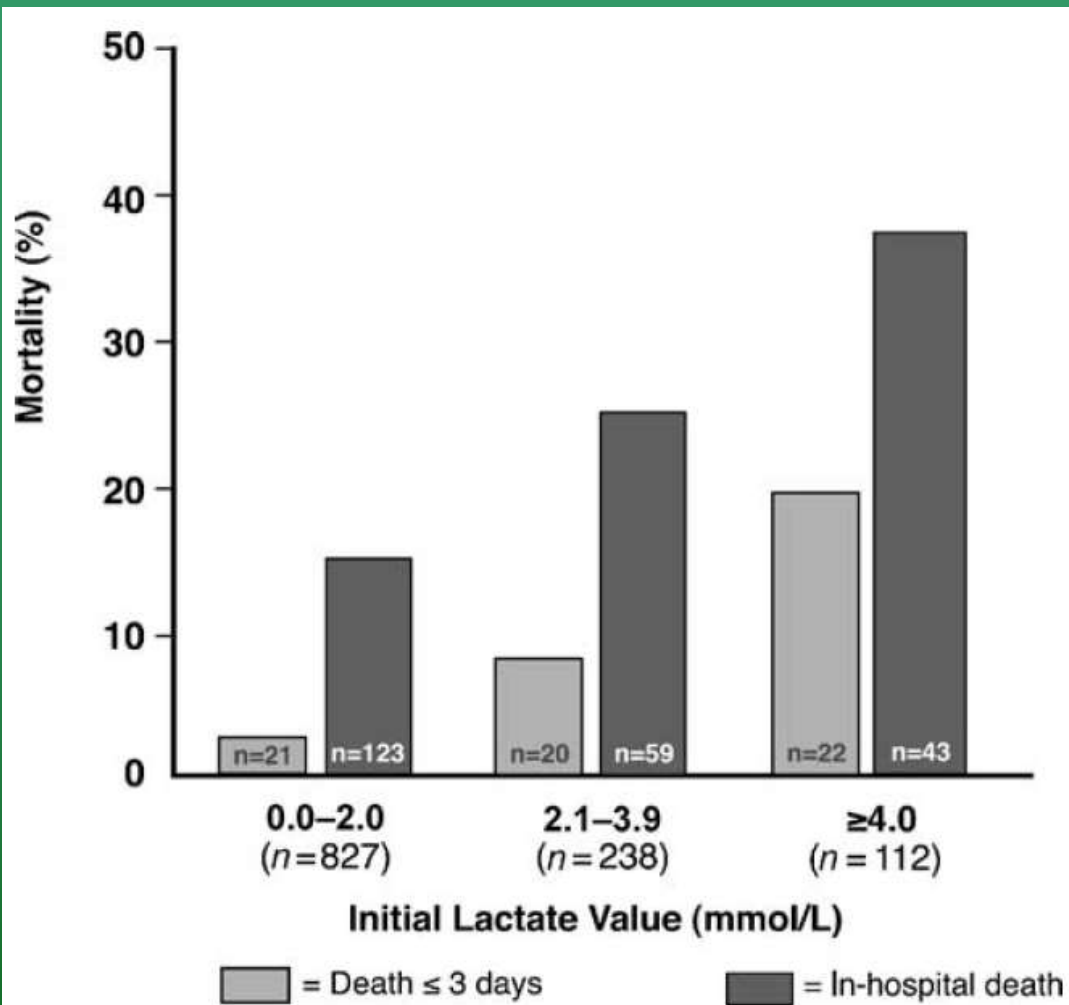
OLIGÚRIA

Diuréza < 0,5 ml/kg/hod

LABORATÓRNE PREJAVY

MLAC > 2 (4) mmol/l

$S_{CV}O_2 < 65\%$

Fig. 1 Acute-phase deaths and in-hospital deaths in infected patients stratified by initial lactate value. The number of acute-phase deaths and in-hospital deaths increased significantly and linearly with increasing lactate

DELENIE ŠOKU PODĽA KLINICKÝCH PRÍČIN

- anafylaktický šok (alergia na liek, na jed...)
- neurogénny šok $\cong$ spinálny šok (lézia miechy, vysoká spinálna anestézia...)
- hemoragický šok
- traumatický šok
- popáleninový šok
- toxický šok (pankreatitída...)
- septický šok (sepsa...)
- kardiogénny šok (AIM...)

OBEHOVÉ PARAMETRE PRI KLIN. FORMÁCH ŠOKU

	TK	P	SVR
Hypovolemický	↓	↑	↑↑
Kardiogénny	↓	↓/↑	↑/(↓)
Septický hyperdyn.	↑↓	↑	↓
Septický hypodyn.	↓	↑	↑↑
Neurogénny	↓	↑	↓
Anafylaktický	↓	↑	↑/↓

↑↓ = nemusí byť žiadna zmena,

↑/↓ = zmeny možné oboma smermi,

↑ = vzostup, ↓ = pokles, ↑↑ = výrazný vzostup

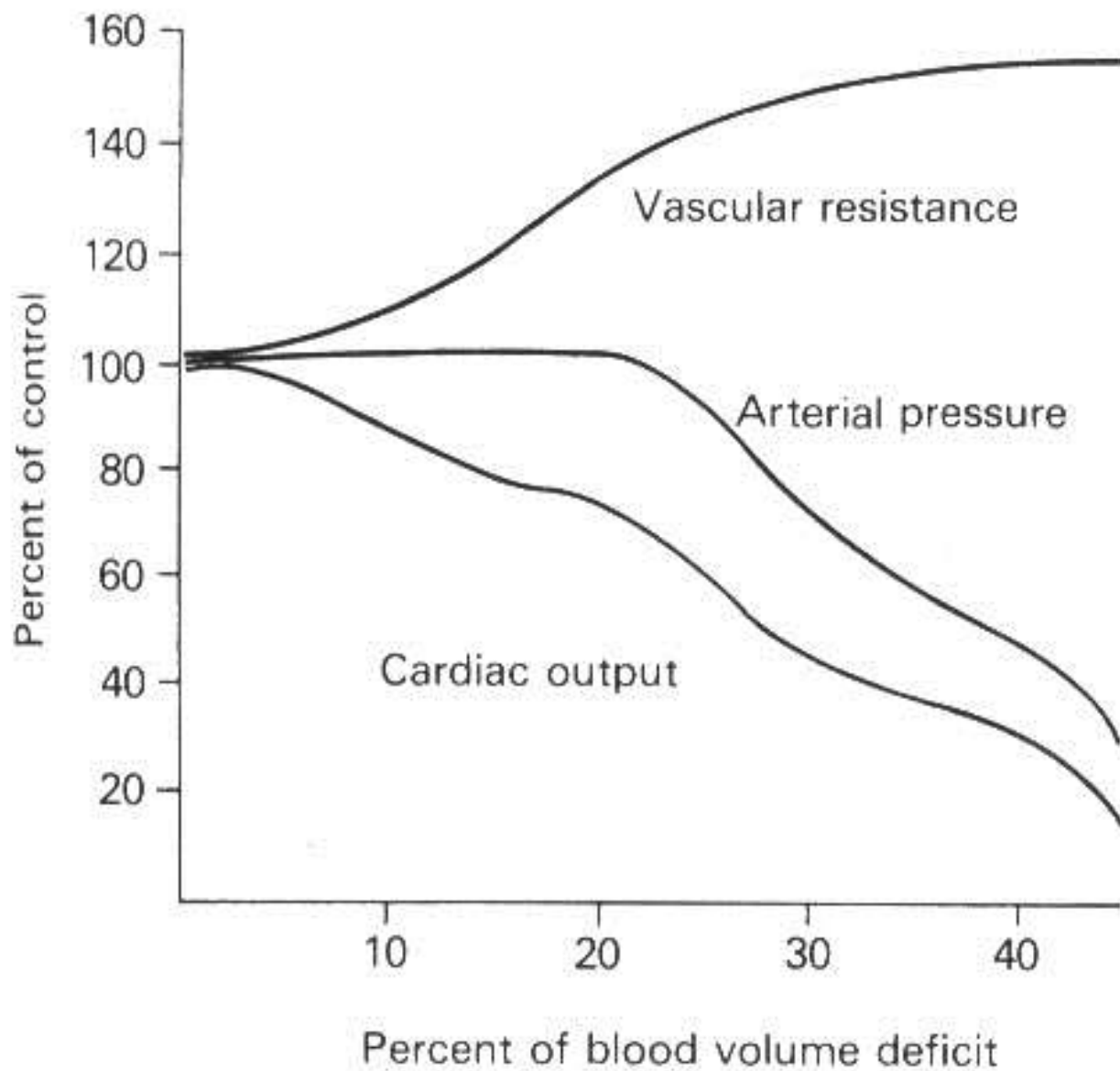

ÚVODNÉ VŠEOBECNÉ PROTIŠOKOVÉ OPATRENIA

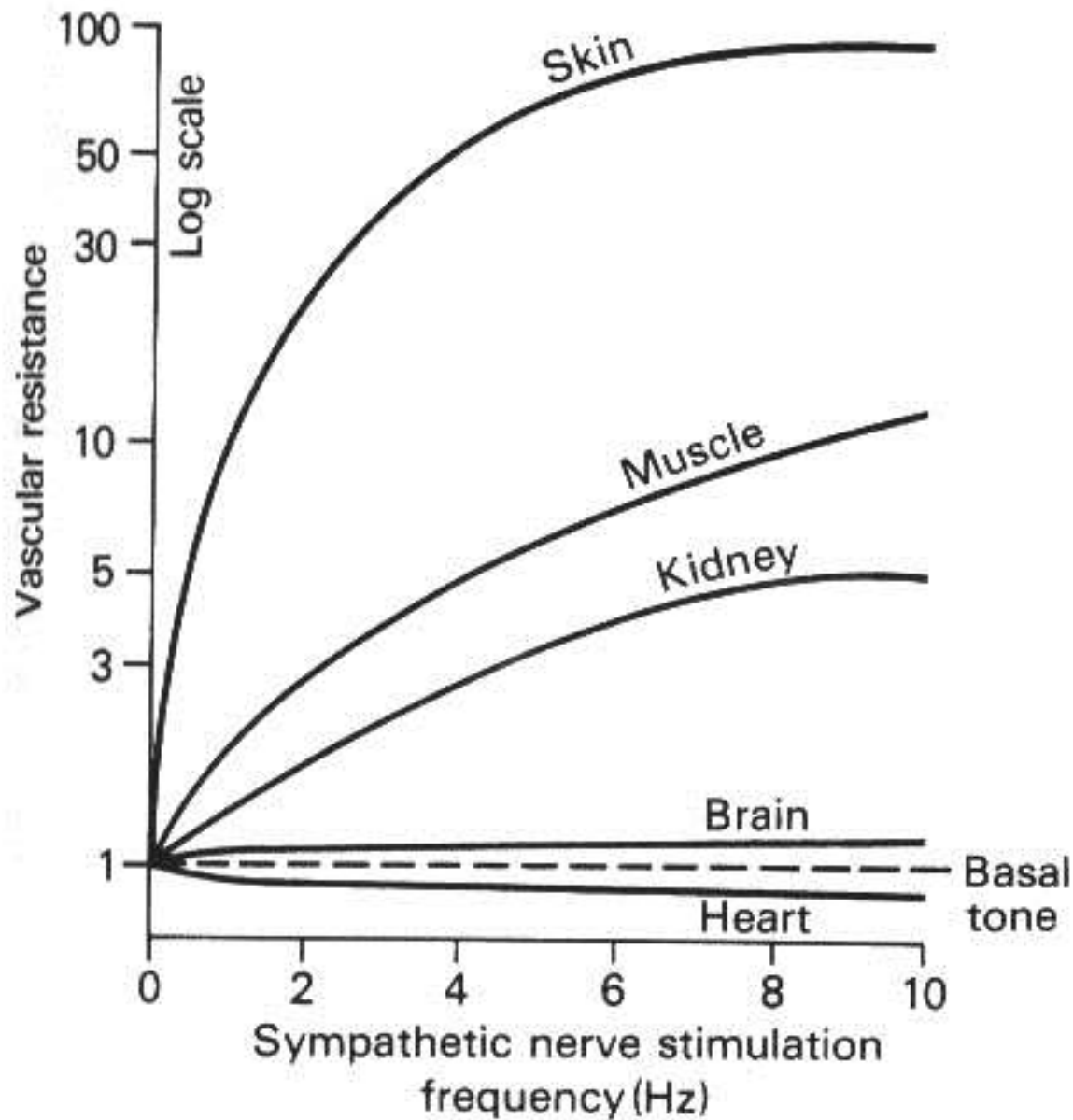
- * **Kyslík**
- * Zastavenie krvácania
- * Zabezpečenie dýchania (UVP?)
- * Protišoková poloha
- * Analgézia, tranquilizácia
- * Neutrálne teplotné prostredie
- * Šetrný transport

HYPOVOLEMICKÝ ŠOK

- Zastavovanie krvácania
- Autotransfúzna protišoková poloha
- Rýchly i.v. prívod tekutín - koloidy (HOHO, resp. izovolemický roztok)
- Inhalácia kyslíka, resp. UPV.
- Zlepšenie perfúzneho tlaku pomocou dopamínu v R1/1 (RL1/1)

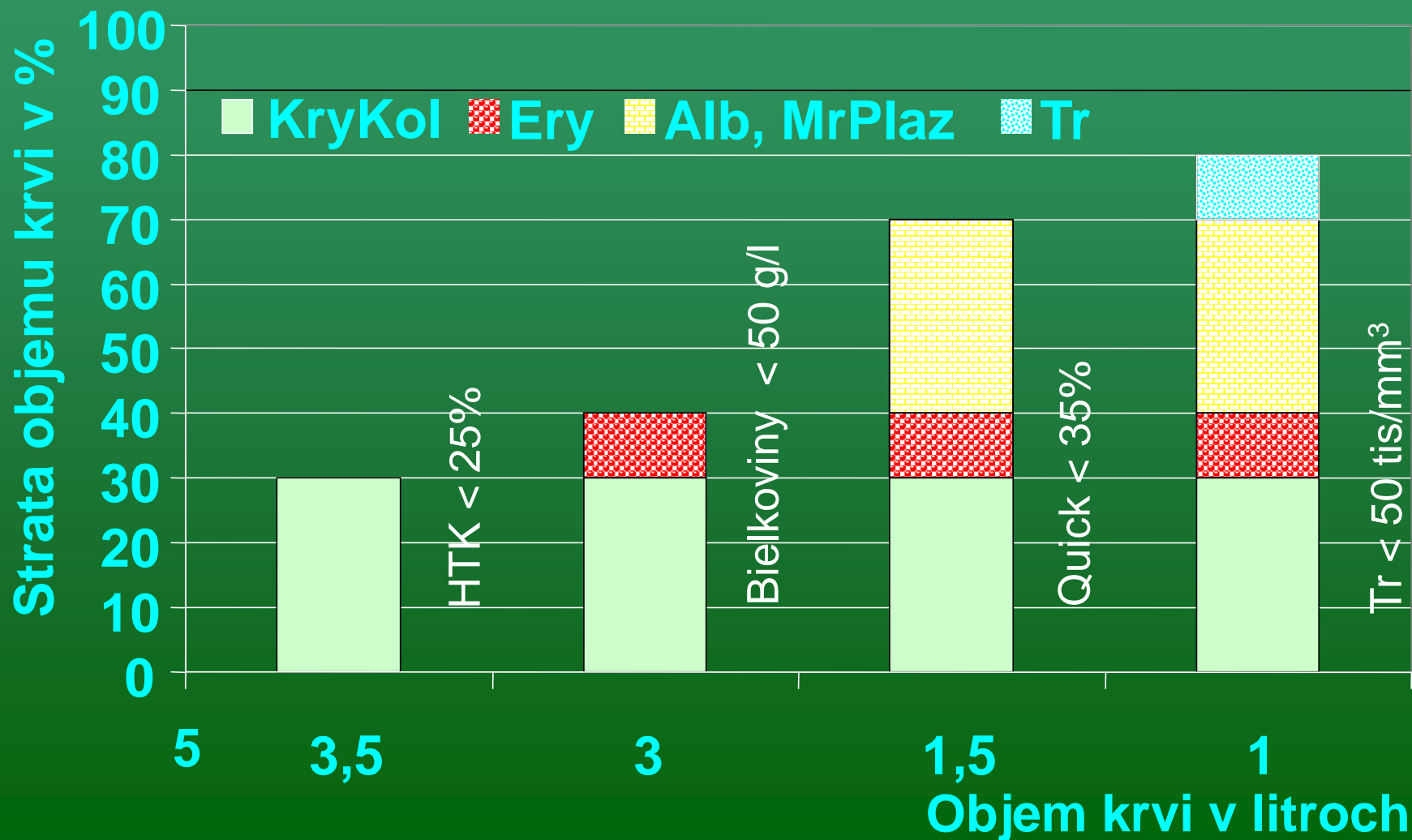

Fig. 2.18 Cardiovascular changes with progressive hypovolaemia.

Fig. 2.6 The effect of sympathetic nervous stimulation on vascular resistance in various organs.

POSTUPNOSŤ NAHRADZOVANIA KRVNÝCH STRÁT

URČIŤ ROZSAH KRVÁCANIA

ZÁVAŽNOSŤ KRVÁCANIA	Stupeň I	Stupeň II	Stupeň III	Stupeň IV
Strata krvi (ml)	<750	750-1 500	1 500-2 000	>2 000
Počet pulzov (/min)	<100	>100	>120	>140
Krvný tlak	Normálny	Normálny	Znížený	Znížený
Plnosť pulzu	Normálna	Znížený	Znížený	Znížený
Frekvencia dýchania (/min)	14-20	20-30	30-40	>40
Diuréza (ml/hod)	>30	20-30	5-15	Nepatrná
CNS (mentálny stav)	Nepatrná úzkosť	Mierna úzkosť	Zmätenosť	Malátnosť

Odhad pre 70 kg dospelého.

Algoritmus postupu pri masivnom krvacani pri traume

I. INICIALNA RESUSCITACIA A PREVENICA DALSIHO KRVACANIA

1. Minimalizovat stratu casu

Minimalizovat cas medzi poranenim a operacnym zakrokom.

2. Počiatkové hodnotenie

Rozsah ťiažového krvácania určí klinickým odhadom pomocou osvedzenej schémy.

3. Ventilácia

Pacienti s ťažkou hypovolemiou pri traume nemú byť hyperventilovaní a mať nadmerný PEEP.

4. Neodkladná intervencia

Ak prvotné resuscitačné opatrenia neboli opätne, pacienti s hemoragickým šokom a určeným zdrojom krvácania majú podstúpiť neodkladnú chirurgickú intervenciu.

5. Ďalšie vyšetrenie

Pacienti s hemoragickým šokom a neidentifikovaným zdrojom krvácania majú okamžite podstúpiť ďalšiu diagnostiku.

ZDROJ KRVACANIA

6. USG

Pri podozrení na traumu trupu neodkladne vykonať cieľové USG na diagnostiku voľnej tekutiny.

7. USG

Pacienti s prítomnou voľnou tekutinou v brušnej dutine a s nestabilitou krvného obehu majú byť urgentne operovaní.

8. Počítačová tomografia

Hemodynamicky stabilní pacienti s podozrením na krvácanie do hlavy, hrudníka a brucha majú podstúpiť CT vyšetrenie.

II. DIAGNOSTIKA A MONITOROVANIE KRVACANIA

Závažnosť krvácania	Stupeň I	Stupeň II	Stupeň III	Stupeň IV
Strata krvi (ml)	<750	750-1 500	1 500-2 000	>2 000
Počet pulzov (v/min)	<100	>100	>120	>140
Krvný tlak	Normálny	Normálny	Znížený	Znížený
Prínosť pulzu	Normálna	Znížená	Znížená	Znížená
Frekvencia dýchania (v/min)	14-20	20-30	30-40	>40
Diuréza (ml/hod)	>30	20-30	5-15	Nepatrná
CNS (mentálny stav)	Nepatrná úzkosť	Mierna úzkosť	Zmätenosť	Malátnosť
Odhad pre 70 kg dospelého.				

ROZSAH KRVACANIA

9. Hematokrit

Jednorazové meranie hematokritu sa nemá používať ako samostatný ukazovateľ krvácania.

10. Sérový laktát

Sérový laktát má slúžiť na zhodnotenie a monitorovanie rozsahu krvácania a toku.

11. Deficit báz

Deficit báz má slúžiť na monitorovanie rozsahu krvácania a toku.

Chirurgická intervencia alebo operácia

Resuscitácia

Manažment koagulácie

III. RÝCHLE ZASTAVENIE KRVACANIA

12. Spojenie a stabilizácia panvového venca

Pacienti so zlomením panvového venca v hemoragickom šoku majú podstúpiť jeho neodkladné spojenie a stabilizáciu.

13. Angiografická embolizácia

Pacienti s pretrvávajúcou hemodynamickou instabilitou napriek adekvátnej stabilizácii panvy majú mať angiografickú embolizáciu alebo operatívne zastavenie krvácania vrátane komprimovania.

14. Zasvorkovanie aorty

Rýchle zvládnutie krvácania sa má dosiahnuť kompresiou, priatym chirurg. zásahom a lokálnymi hemostatickými procedurami. Ako pomocná metóda sa u vykrvácaneho pacienta môže použiť priečne zasvorkovanie aorty.

15. Damage control surgery

Môže sa použiť u ťažko poranených pacientov s prítomným ťažkým hemoragickým šokom, s príznakmi pokračujúceho krvácania, koagulopatie, hypotermie, acidozy, pri ťažko prístupných rozsiahlych anatomických štruktúrach, pri časovo náročných procedurách alebo pridružených veľkých poraneniach mimo brušnej dutiny.

IV. OXYGENÁCIA TKANIV, TEKUTINY A HYPOTERMIA

16. Doplnenie cirkulujúceho objemu

Pri traume bez poranenia mozgu je v počiatkovej fáze, kým sa nezastaví masívne krvácanie, vhodný systolický TK 80-100 mmHg.

17. Liečba tekutinami

Pri liečbe traumatického krvácania sú v počiatkovej fáze vhodné kryštalloidy. V každom prípade je možné pridať koloidy podľa ich preskripcijných obmedzení.

18. Normotermia

Začiatku je potrebné urobiť opatrenia proti strate telesnej teploty a ohriať podchladených pacientov.

19. Transfúzie erytrocytov

Cieľom liečby je dosiahnuť hodnoty Hb 70-90 g/l.

V. MANAŽMENT KRVACANIA A KOAGULÁCIE

20. CZP

Pacientom s masívnym alebo významným krvácaním komplikovaným koagulopatiou (PT, aPTT > 1,5 x normál) sa má podať rozmrazená CZP v počiatkovej dávke 10-15 ml/kg. Potrebné môžu byť aj ďalšie dávky.

21. Trombocyty

Trombocyty sa majú podávať na dosiahnutie hodnoty $50 \times 10^9/l$. U pacientov s ťažkým krvácaním pri polytraume alebo s poranením mozgu je potrebné dosiahnuť počet trombocytov nad $100 \times 10^9/l$ s cieľovým podaním 4-6 fl koncentrátov alebo 1 balenie z aletely.

22. Fibrinogén

Konzentrát fibrinogénu sa má podať pri významnom krvácaní s hladinami fibrinogénu pod 1g/l. Úvodná dávka koncentrátu fibrinogénu je 3-4 g. Počas laboratorných hodnôt fibrinogénu je treba indikovať opakované dávky.

23. Antifibrinolytiká

Pacientom s krvácaním pri traume sa odporúčajú antifibrinolytiká v nasledujúcich dávkach: kyselina tranexámová v dávke 10-15 mg/kg s následnou infúziou 1-5 mg/kg/h, kyselina ε-aminokapronová 100-150 mg/kg a následnou infúziou 15 mg/kg/h, alebo po testovacej dávke aprofínu 2 ml/kg s následným podaním 500 mg/kg v iv. infúzi. Liečba antifibrinolytikami sa má zastaviť, keď sa krvácanie dostane pod kontrolu.

24. rFVIIa

Ak pri ťupom poranení pretrváva veľké krvácanie napriek štandardným liečebným postupom zastavenia krvácania a napriek podaniu krvných derivátov, je potrebné podať rFVIIa v počiatkovej dávke 200 µg/kg pri pokračovaní krvácania zvráť opakované dávky 100 µg/kg po intervale 1 a 3 hod.

25. PCC

Liečba koncentrátom protrombinového komplexu podľa pokynov výrobcu sa má vykonať iba v prípade potreby neodkladného antagorazovania perorálnych inhibítorov vitamínu K.

26. AT III

Antitrombín III sa pri krvácaní pri traume neodporúča používať.

Spracoval: MUDr. J. Erment, PhD., Košice V2406200P

Spracované výpisom: Slovenskej spoločnosti anesteziológov a intenzívnej medicíny a Slovenskej spoločnosti anesteziológov a intenzívnej medicíny Slovenského úniezera pre hemostázu a trombozu (2007)

Spain D.R. et al.: Management of Bleeding Following Major Trauma. European Guidelines <http://www.mdscaps.com/ViewArticle.aspx?id=4888>

ANAFYLAKTICKÝ ŠOK

- **Prerušit'** prívod alergénu (infúzia, blokovat' jeho d'alsie vstrebávanie - obstrek vpichu hmyzom trimecain c. adren, chladenie miesta alergénu...)
- Zlepšenie perfúzneho tlaku pomocou Inhalácia **kyslíka**, resp. UPV.
- **Autotransfúzna** poloha
- Rýchly i.v. prívod **tekutín** - koloidy (HOHO, resp. izovolemický roztok)
- **Adrenalin** titračne 1,0 mg i.v. v infúzii
- **Glukokortikoid** (Hydrocortison) 300 mg i.v.
- **dopamínu** v R1/1

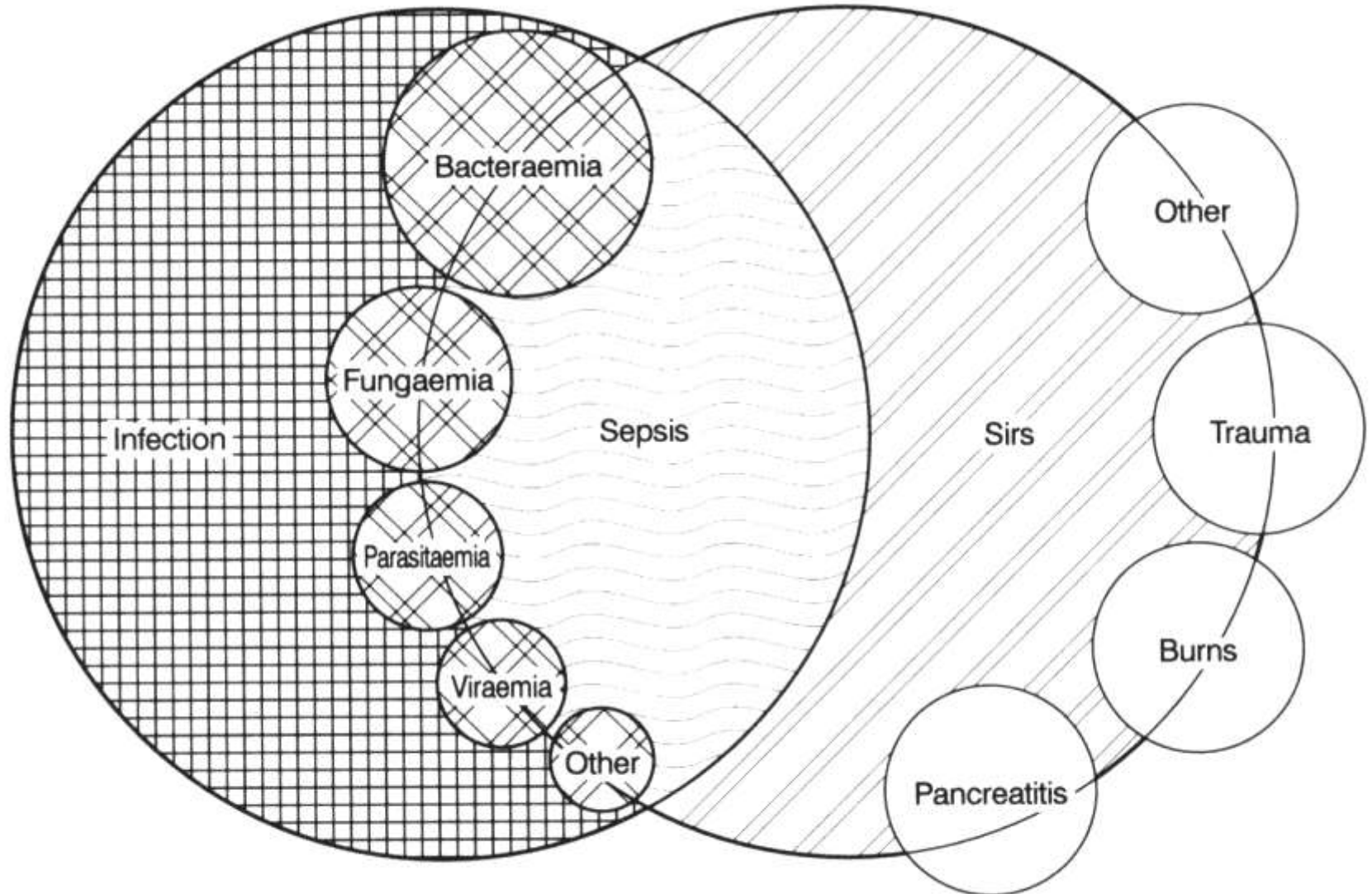
SEPTICKÉ SYNDRÓMY

- **SIRS** = horúčka + leukocytóza
- **Sepsa** = SIRS + infekcia
- **Ťažká sepsa** = sepsa + MODS (MSOF)
- **Septický šok** = ťažká sepsa + refraktérna hypotenzia

Kerr G. E.: Some current concepts and strategies in critical care. PGA55

Singh S., Evans T.W.: Organ dysfunction during sepsis. Intensive Care Medicine, 2006, 32, 349-360.

INFECTION - SEPSIS - SIRS

KLINICKÝ PRIEBEH SEPSY

- **PRÍZNAKY**

↓TK   ↓Oxygenácia   ↓↓ Oxygenácia   ↓↓TK

INFEKCIA → SEPSA → ŤAŽKÁ SEPSA → SEPT. ŠOK → SMRŤ

Tekutiny   ↓O₂ maskou   Umelá ventilácia   Vazopresory

← Ošetrovanie zdroja, antibiotiká →

- **LIEČBA**

SOFA-score

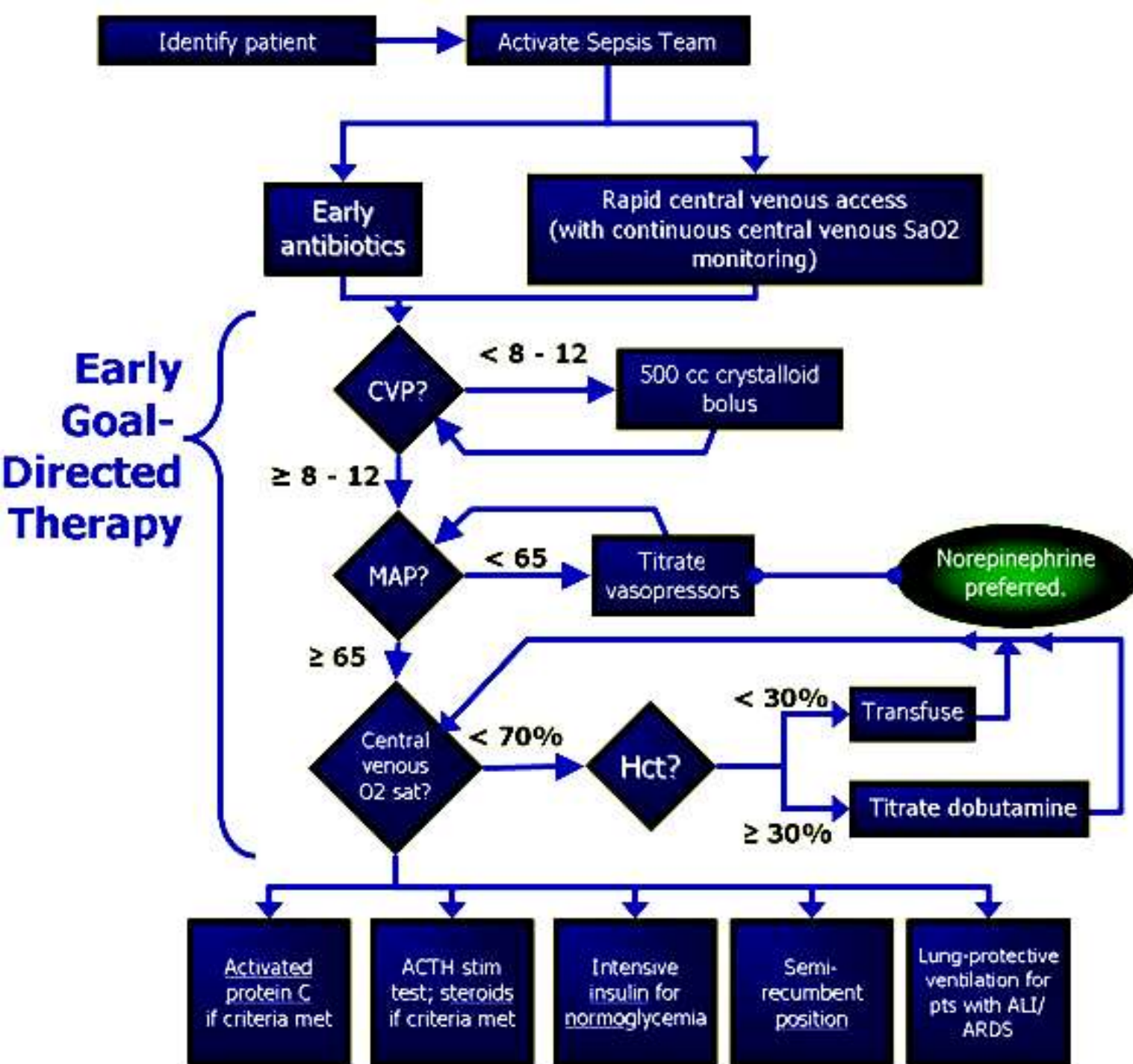
Points	1	2	3	4
Glasgow Coma Score	13–14	10–12	6–9	<6
Oxygenation index MAP (mmHg)	<400	<300	<200	<100
Catecholamine doses (µg/kg/min)	<70	Dopamine <5 or Dobutamine (whatever dose)	Dopamine >5 or Adrenaline <0.1 or Noradrenaline <0.1	Dopamine >15 or Adrenaline >0.1 or Noradrenaline >0.1
Blood creatinine (µmol/L) or diuresis (ml/L)	110–170	171–299	300–440 or <500	>440 or <200
Platelets (10 ⁹ /L)	<150	<100	<50	<20
Blood bilirubin (µmol/L)	20–32	33–101	102–204	>204

ÚVODNÁ RESUSCITÁCIA SEPT ŠOKU

1. Resuscitácia pacientov s ťažkou sepsou alebo septickou hypoperfúziou tkanív (hypotenzia, MLAC) by sa mala začať čím skôr a to na ICU. Zvýšený sérový **laktát** poukazuje na hypoperfúziu tkanív u rizikových pacientov aj keď nemajú hypotenziu. Počas **prvých 6 hodín** úvodnej resuscitácie sepsou navodenej hypoperfúzie by sa mali v liečebnom protokole dodržať **všetky nasledujúce ciele**:
  - **CVP** > 8-12 mmHg (12-15 mmHg u pacientov s UVP)
  - **MAP** > 65 mmHg
  - **Diuréza** > 0,5 ml/kg/h
  - **ScvO₂ alebo SvO₂** saturácia ≥ 70%

Úroveň EBM: **B**

Táto Early goal-directed therapy (EGDT) ↓ mortalitu zo 49 na 32%!!!

ÚVODNÁ RESUSCITÁCIA SEPT ŠOKU

SÚBOR OPATRENÍ PRE LIEČBU SEPSY:

Resuscitačné opatrenia (do 6 hod):

1. Merať hladinu sérového laktátu
2. Odobrať hemokultiváciu pred podaním ATB
3. Podat' širokospektrálne ATB
4. Kryštaloidy 20 ml/kg alebo ekv. koloidov pri hypotenzii al. laktáte >4 mmol/l
5. Podat' vazopresory, ak MAP <65 mmHg
6. Dosiahnuť CVP >8 mmHg
7. Dosiahnuť ScvO₂ >70%

Ďalšie opatrenia (do 24 hod):

1. Pri septickom šoku podať nízke dávky kortikoidov
2. Podat' APC podľa pokynov pracoviska
3. Udržiavať glykémiu do 8,3 mmol/l
4. Pri UVP udržiavať inspiračné tlaky <30 cmH₂O

Opatrenia pri UVP:

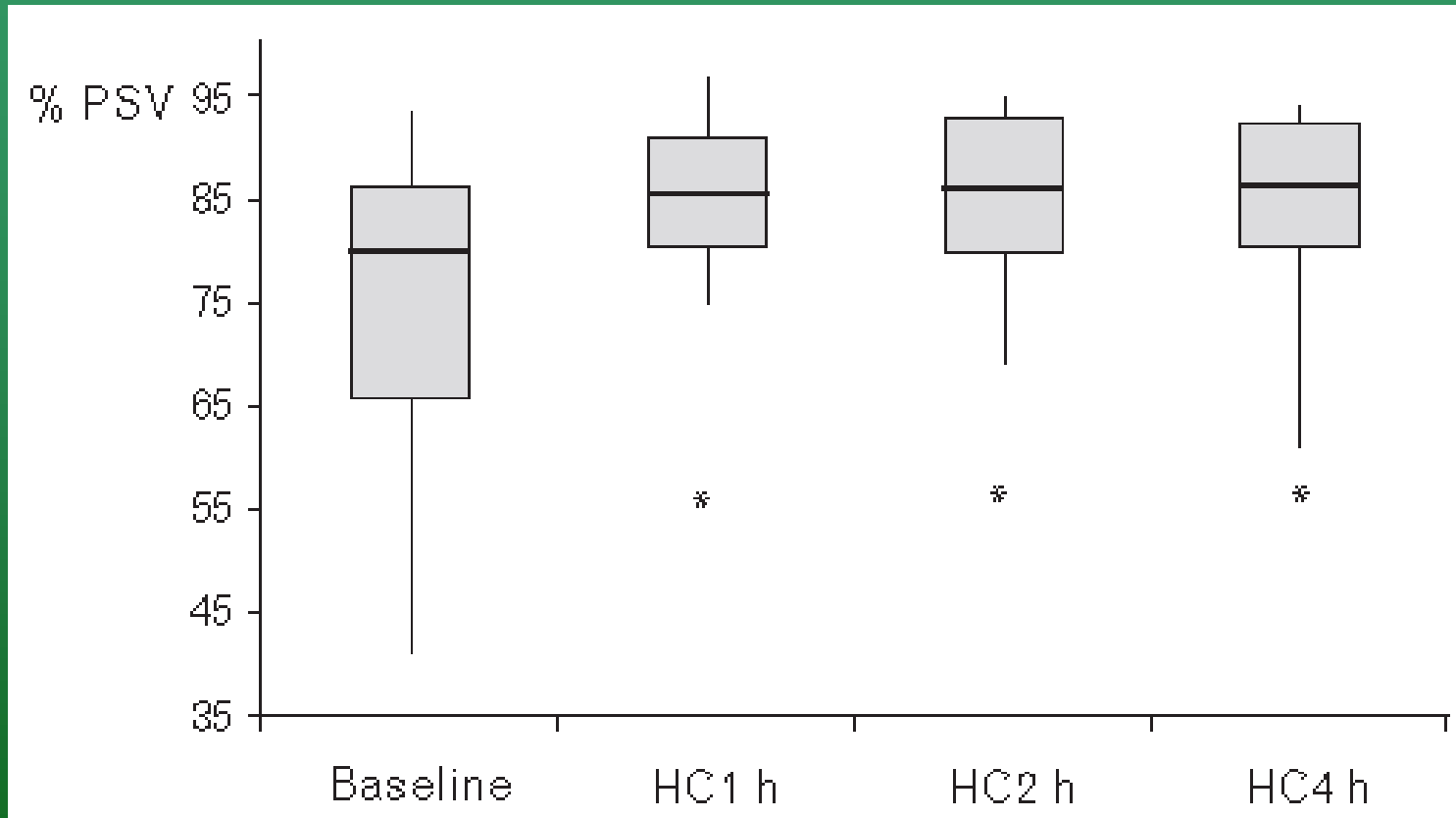
1. Polosediaci poloha pacienta
2. Denne odtímiť a zhodnotiť možnosť extubácie
3. Prevencia stresového vredu
4. Prevencia žilovej trombózy

Opatrenia pri centrálnom žilovom katétri:

1. Hygiena rúk
2. Maximálne hygienické opatrenia pri zavádzaní CVK
3. Dezinfekcia kože chlórhexidínom
4. Uprednostniť prístup cez v. subclavia bez tunelizácie
5. Denne prehodnotiť nutnosť prítomnosti CVK

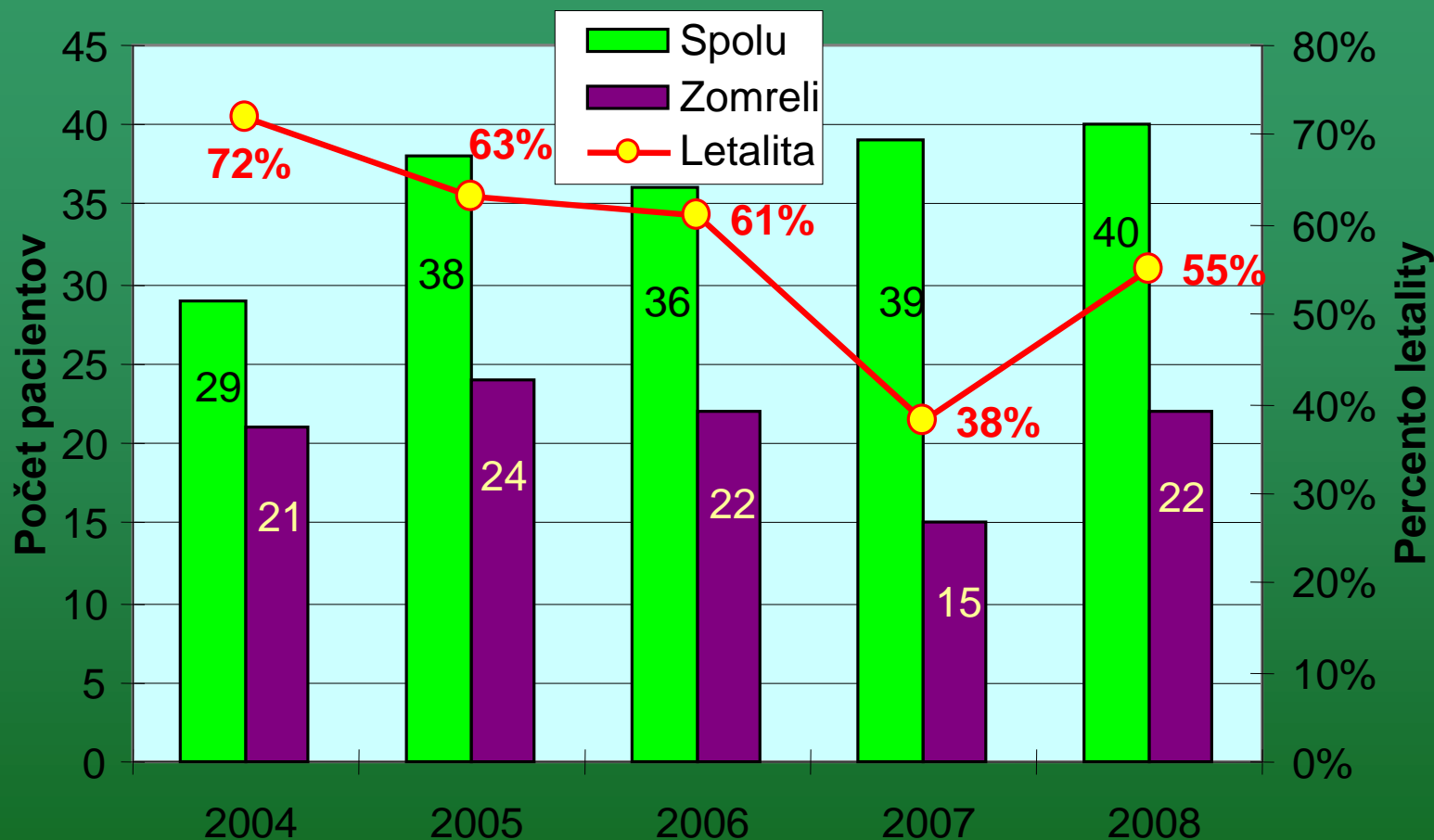

Effects of hydrocortisone on microvascular perfusion in patients with severe sepsis

Hydrocortisone improved the proportion of perfused capillaries in patients with severe sepsis **within 1 h of its administration**. PSVD, perfused small vessels density. $P < 0.05$ compared with baseline.

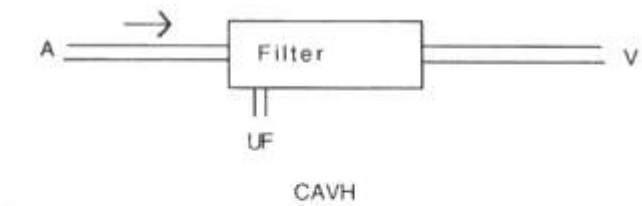
Letalita na sepsu na KAIM 2004-2008

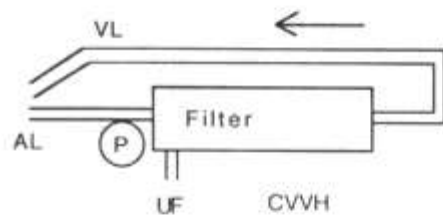
http://www.survivingsepsis.org/html_install.htm
http://ssc.sccm.org/ssc_install/

Absolútny pokles letality. . 2004 vs 2005: 72,4%-63,2% = **9,2%**
Absolútny ..... 2004 vs 2006: 72,4%-61,1% = **11,3%**
Absolútny ..... 2004 vs 2007: 72,4%-38% = **34,4%**
Absolútny ..... 2004 vs 2008: 72,4%-55% = **27,5%**

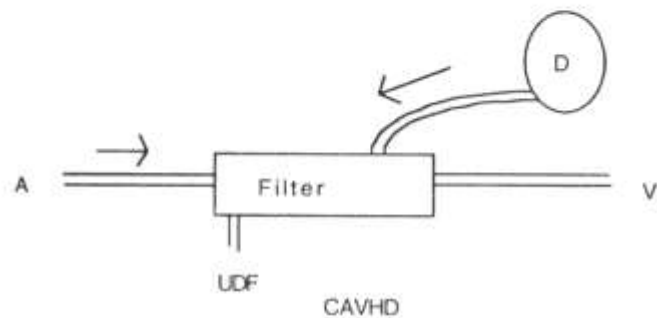
Terapeutické postupy pri šoku

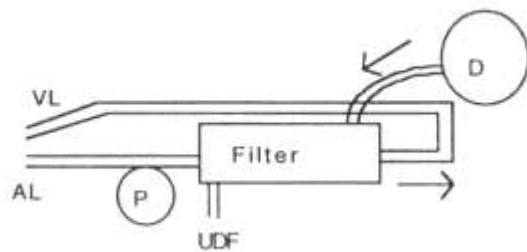
(a)

(b)

(c)

(d)

CAVH

CVVH

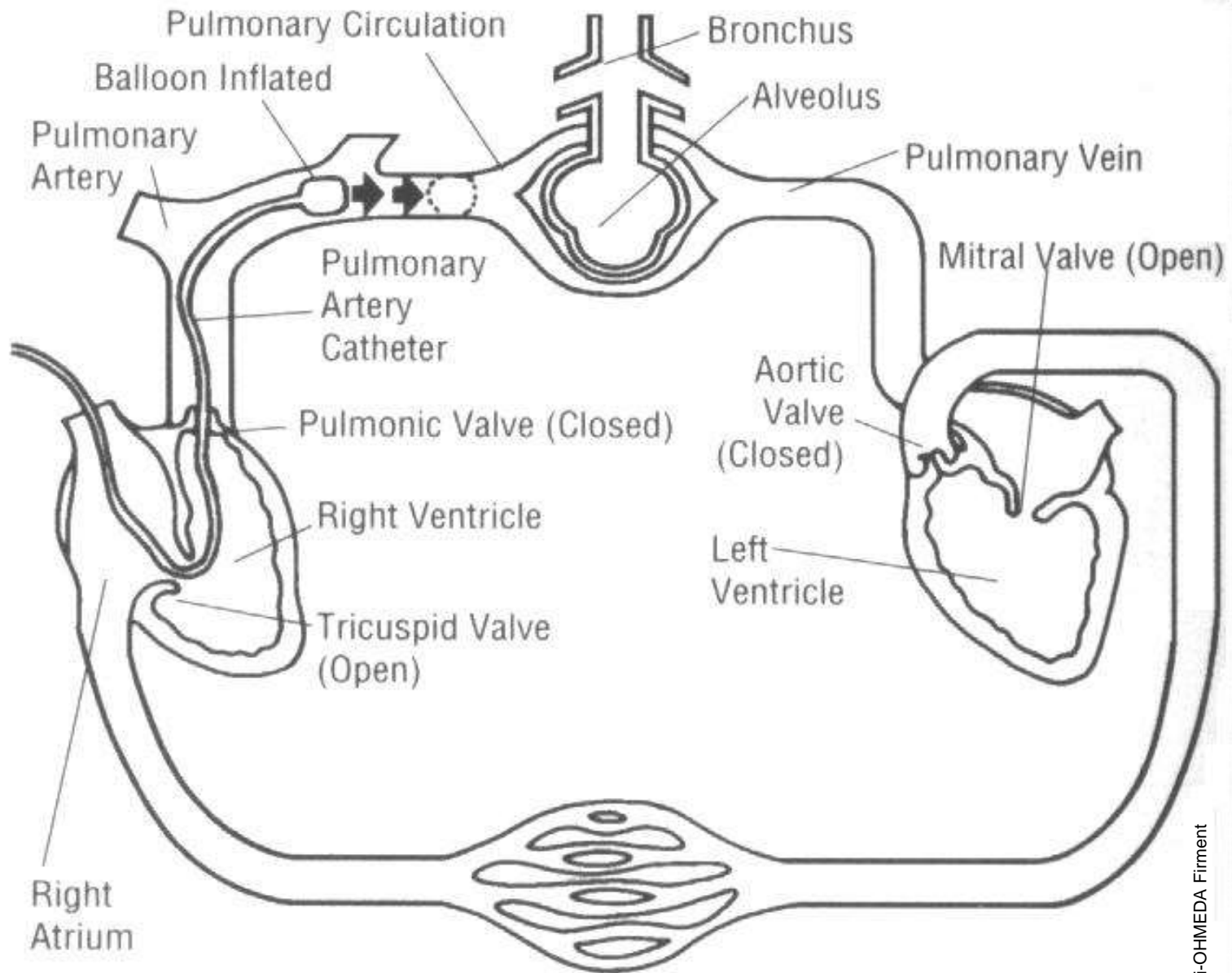
CAVHD

CVVHD

KARDIOGÉNNY ŠOK

- Inhalácia **kyslíka**, resp. UPV
- **Analgézia** (Fentanyl, Morfin)
- **MgSO₄** 20% 10 ml, Cardilan 20 ml,
- Skorá podpora dýchania
- Kombinácia **vazoaktívnych** látok (nitroglycerín + dobutamin)
- **Trombolýza event. PCI**
- Intraaortálna kontrapulzácia (IABP)

POLOHA S-G KATÉTRA

THE HEART IN DIASTOLE

THE HEART IN ATRIAL SYSTOLE

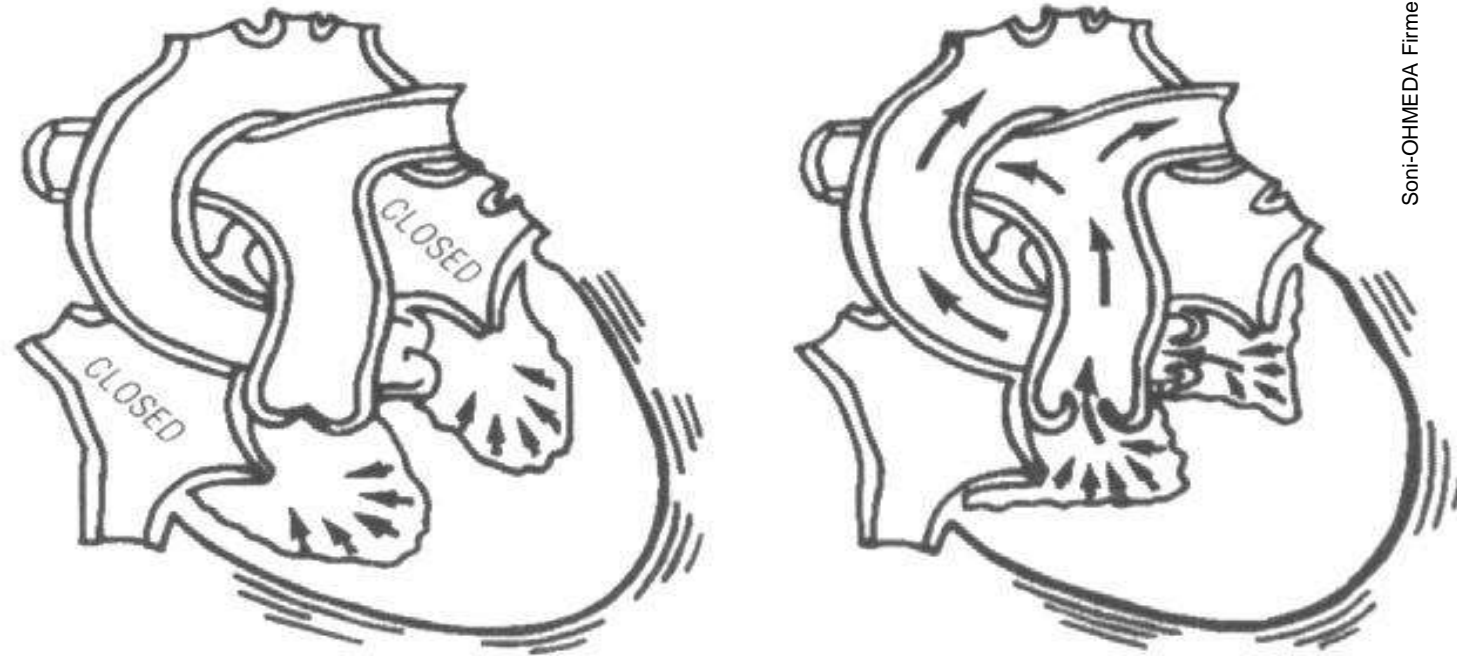

Soni-OHMEDA Firmint

PRELOAD The force that stretches the ventricle during diastole

- How far the ventricles stretch will depend on how much blood empties into them. Thus, preload can also be described as End Diastolic Ventricular Volume.
- CVP is an indicator of right ventricular preload.
- PAWP is an indicator of left ventricular preload.

PRELOAD
= CVP, PAWP

AFTERLOAD

The impedance or resistance the ventricles must overcome before they can contract.

- The opposing pressure is a combination of pressures in the pulmonary vasculature, aorta, systemic arteries and veins, and peripheral vessels.
- Afterload is primarily determined by derived haemodynamic parameters called Pulmonary Vascular Resistance (PVR) and Systemic Vascular Resistance (SVR)
- PVR refers to right ventricular afterload
- SVR refers to left ventricular afterload

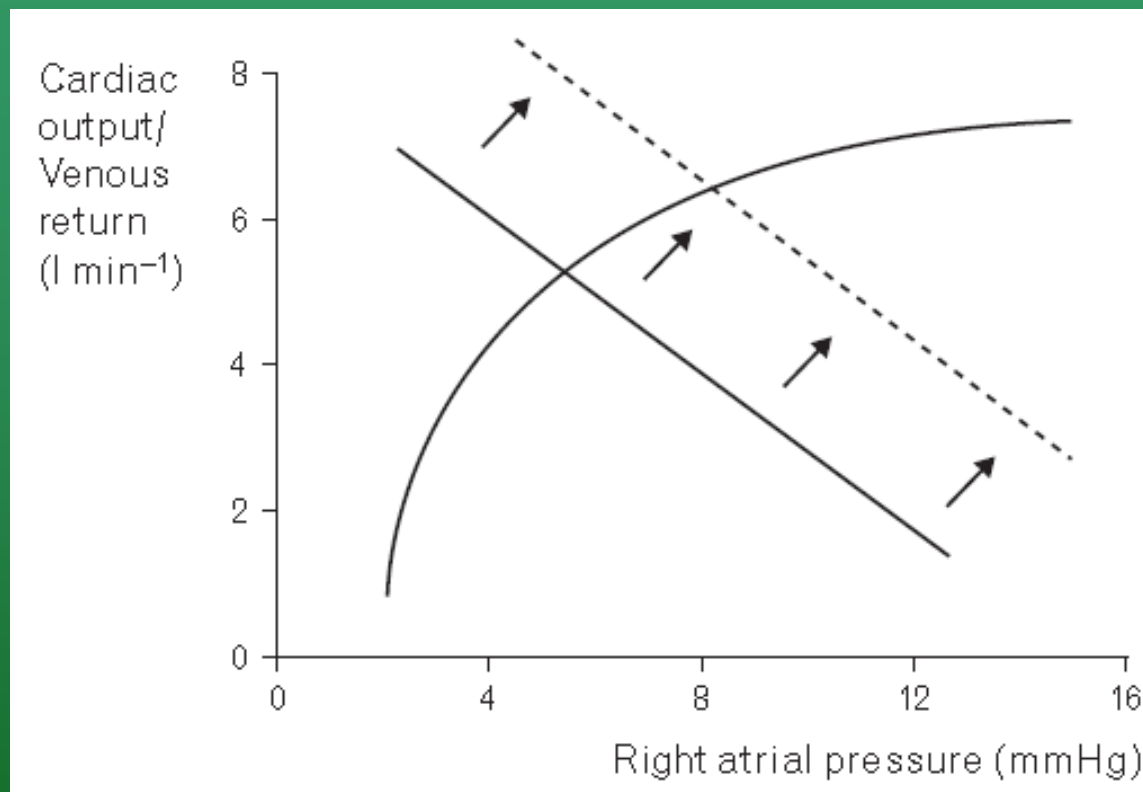
AFTERLOAD
= PVR, SVR

Values obtained from the pulmonary artery catheter in the four major types of shock

	Septic shock	Cardiogenic shock	Hypovolaemic shock	Obstructive shock
Cardiac index	↑	↓	↓	↓
Pulmonary artery occlusion pressure (PAOP)	Normal or ↓	↑	↓	Normal or ↑
Central venous pressure (CVP)	Normal or ↓	Normal or ↑	↓	↑
Systemic vascular resistance (SVR)	↓	↑	↑	↑
Oxygen delivery (D_{O_2})	↑	↓	↓	↓

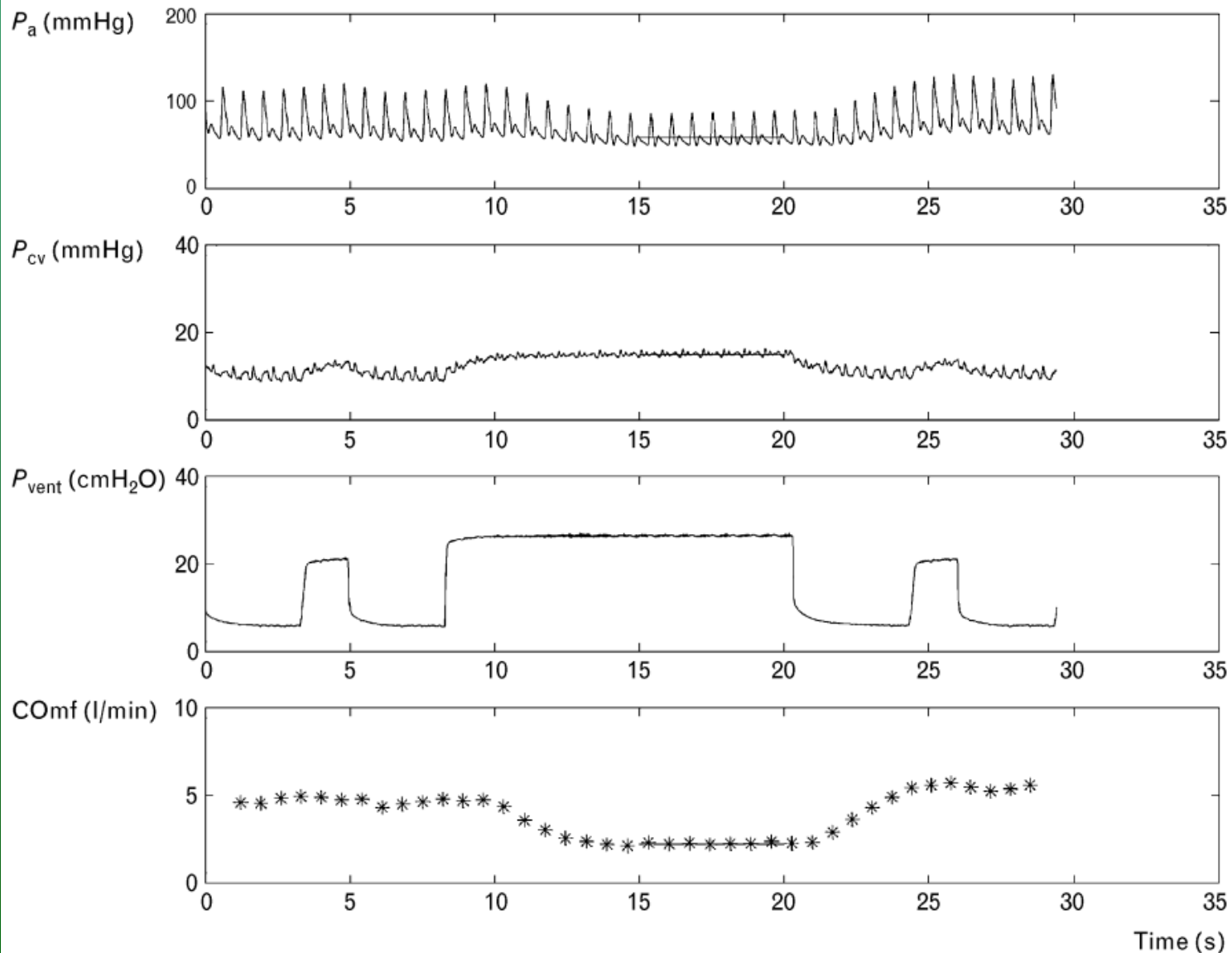

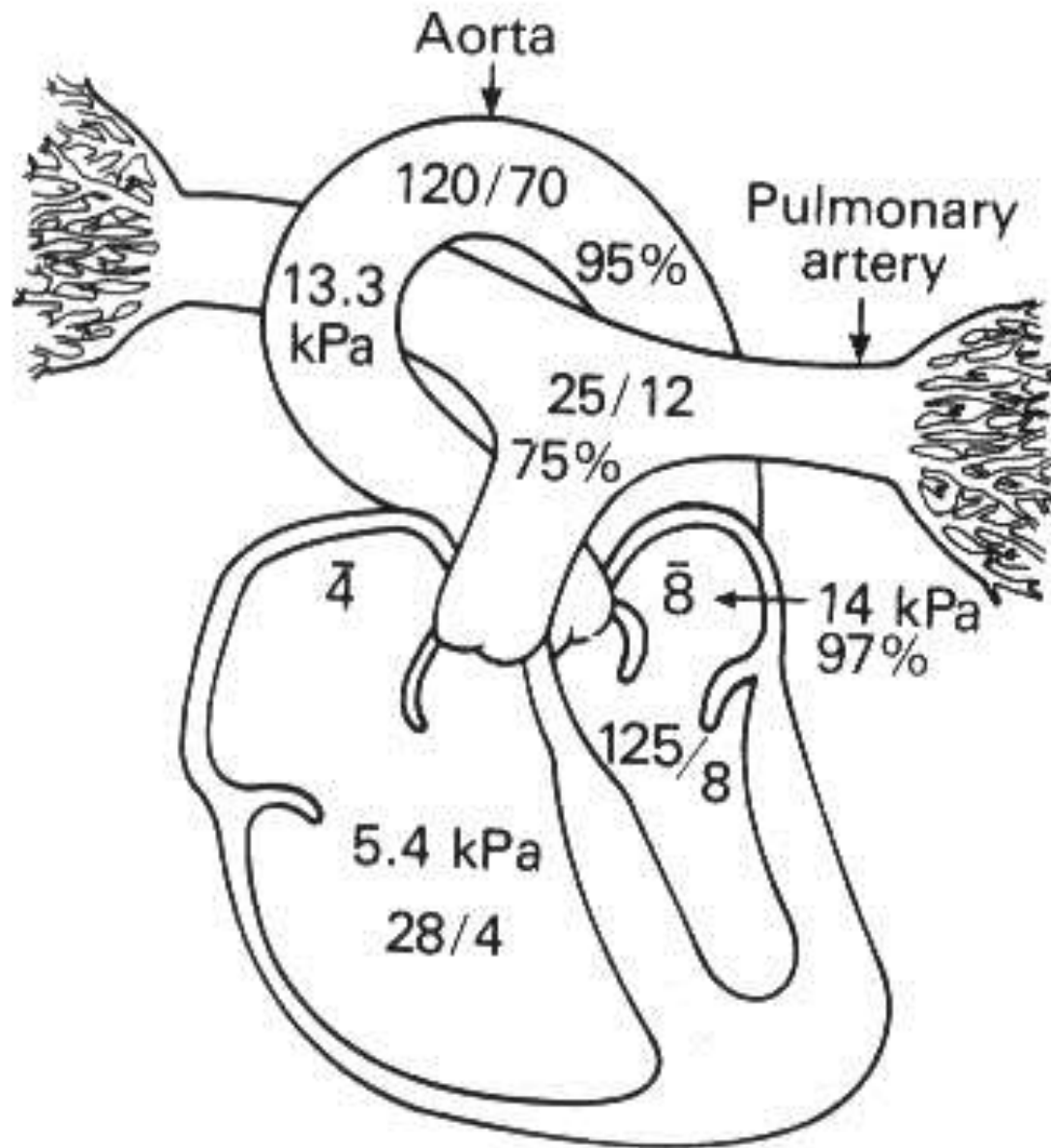
Application of Starling's law of the heart to identify a fluid responsive patient

- A fluid challenge results in an increase in **venous return** (straight line).
- When **plasma volume is low**, this increase will be associated with an increase in stroke volume and **hence cardiac output**.
- The **absence** of a stroke volume response suggests **euvolaemia** and fluid challenges should be discontinued.

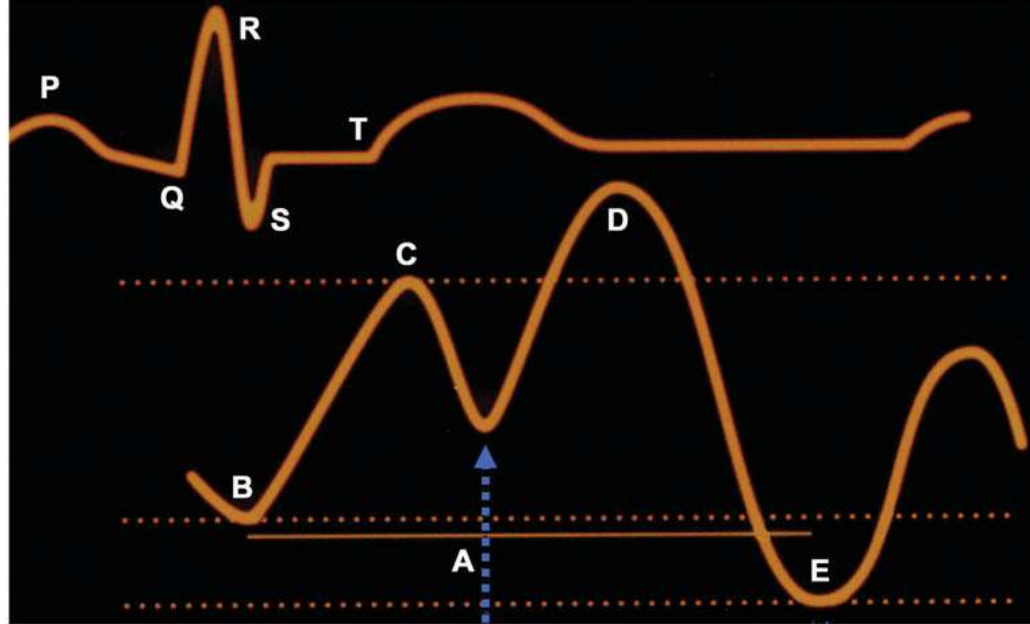
Effects of an inspiratory hold maneuver on arterial pressure (P_a), central venous pressure (P_{cv}), airway pressure (P_{vent}) and beat-to-beat cardiac output (COmf)

Fig. 2.13 Cardiovascular pressures, oxygen tensions and saturations.

- A = One complete cardiac cycle
- B = Unassisted aortic end-diastolic pressure
- C = Unassisted systolic pressure
- D = Diastolic augmentation
- E = Reduced aortic end-diastolic pressure
- F = Reduced systolic pressure

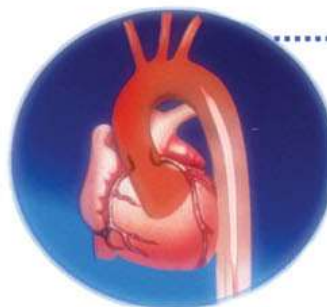

Inflation

At the onset of diastole, IABP inflation occurs, giving rise to sharp 'V' on arterial waveform.

Effect:

- Increased coronary perfusion

Deflation

Occurs at end of diastole before systole resulting in reduction of aortic end-diastolic and systolic pressures.

Effects:

- Decreased afterload
- Decreased cardiac work
- Decreased myocardial oxygen consumption
- Increased cardiac output

Please Note:

- R-wave deflation may provide more effective support for patients experiencing arrhythmias

Hypotéza: Črevo ako ŠTARTÉR multiorgánového zlyhania

**Vyvolávajúca
príčina**

Neuroendokrinná odpoveď

**↓ Prietoku krvi
splanchnikom**

Ischémia čreva

Reperfúzia

↑ PLA₂

↑ PAF

**Aktivácia
PMN**

**Systémové
vplyvy PMN**

MSOF

(Acute Physiology And Chronic Health Evaluation)

APACHE II Scoring System

Temperature (°C) <input type="text" value="0"/>	Mean Arterial Pressure (mmHg) <input type="text" value="0"/>	Heart Rate <input type="text" value="0"/>
Respiratory Rate <input type="text" value="0"/>	If FIO2 >= 0,5 : (A-a) O2 (Help) <input type="text" value="0"/>	If FIO2 < 0,5 : PaO2 <input type="text" value="0"/>
If no A.B.Gs : Serum HCO3-(mmol/L) <input type="text" value="0"/>	Arterial pH <input type="text" value="0"/>	Serum Sodium (mmol/L) <input type="text" value="0"/>
Serum Potassium (mmol/L) <input type="text" value="0"/>	Serum Creatinine With Acute Renal Failure <input type="text" value="0"/>	Serum Creatinine Without Acute Renal Failure <input type="text" value="0"/>
Ht (%) <input type="text" value="0"/>	W.B.C (x10 ³ /mm ³) <input type="text" value="0"/>	Glasgow Coma Score (Help) <input type="text" value="0"/>
Age <input type="text" value="0"/>	Apache II <input type="text" value="0"/> <input type="button" value="Clear"/>	Chronic Organ Insufficiency (Help) immuno-compromised <input type="text" value="0"/>

If FIO2 < 0,5 : PaO2

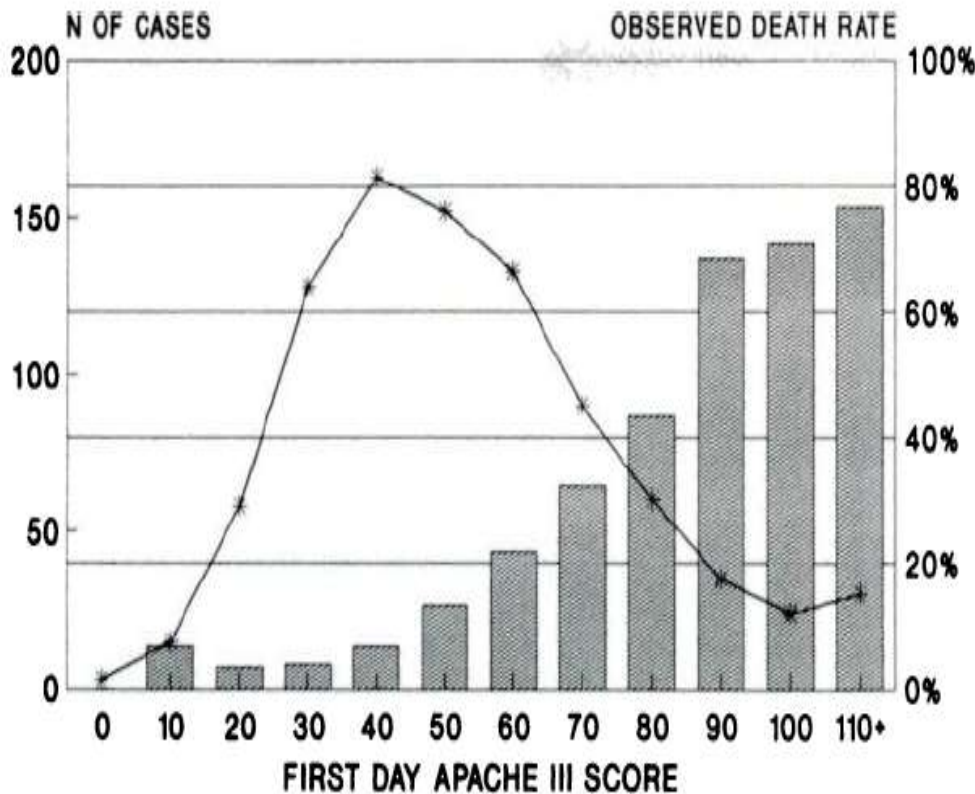
mmHg ..... KPa

- < 55.....7,3
- 55-60.....7,3-8
- 61-70.....8,1-9,3
- >70.....9,3

APACHE I was developed in 1981
 APACHE II was introduced in 1985
 APACHE III in 1991

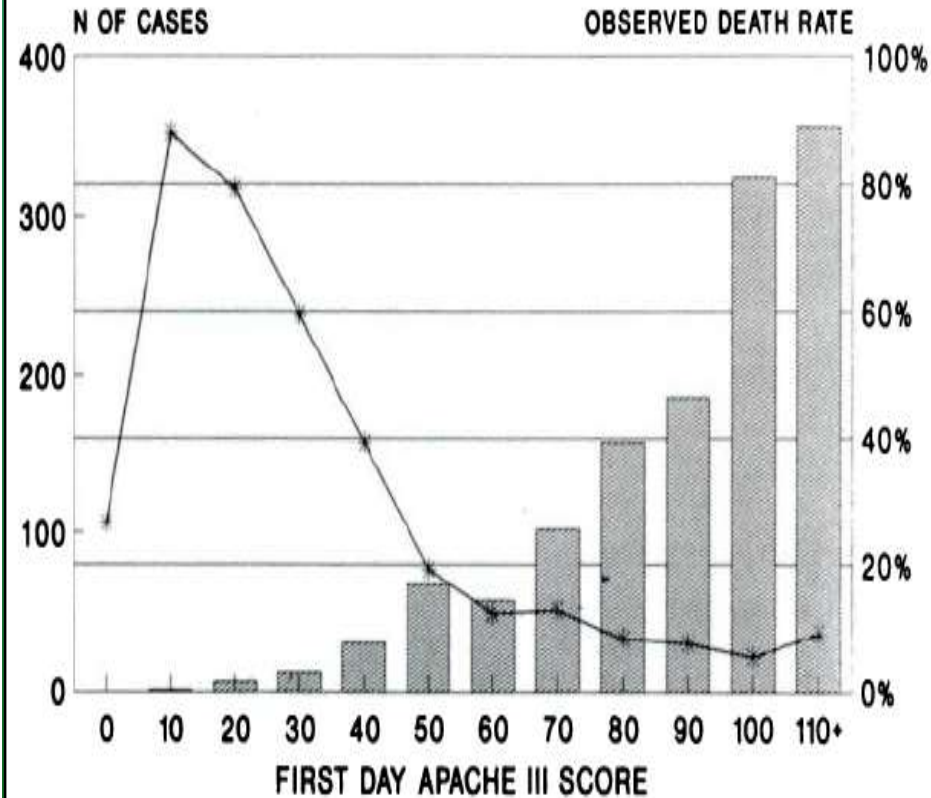
APACHE III

APACHE III AND HOSPITAL DEATH RATE FOR 891 CONGESTIVE HEART FAILURE PATIENTS

■ DEATH RATE * N OF CASES

APACHE III AND HOSPITAL DEATH RATE FOR 1,467 ICU TRAUMA ADMISSIONS

■ DEATH RATE * N OF CASES

4 points		3 points	
a. Cardiac arrest and/or countershock within past 48 h	☐ yes ☐ no	a. Central iv hyperalimentation (includes renal, cardiac, hepatic failure fluid)	☐ yes ☐ no
b. Controlled ventilation with or without PEEP	☐ yes ☐ no	b. Pacemaker on standby	☐ yes ☐ no
c. Controlled ventilation with intermittent or continuous muscle relaxants	☐ yes ☐ no	c. Chest tubes	☐ yes ☐ no
d. Balloon tamponade of varices	☐ yes ☐ no	d. IMV or assisted ventilation	☐ yes ☐ no
e. Continuous arterial infusion	☐ yes ☐ no	e. CPAP	☐ yes ☐ no
f. Pulmonary artery catheter	☐ yes ☐ no	f. Concentrated K ⁺ infusion via central catheter	☐ yes ☐ no
g. Atrial and/or ventricular pacing	☐ yes ☐ no	g. Nasotracheal or orotracheal intubation	☐ yes ☐ no
h. Hemodialysis in unstable patient	☐ yes ☐ no	h. Blind intratracheal suctioning	☐ yes ☐ no
i. Peritoneal dialysis	☐ yes ☐ no	i. Complex metabolic balance (frequent intake and output)	☐ yes ☐ no
j. Induced hypothermia	☐ yes ☐ no	j. Multiple ABG, bleeding, and/or STAT studies (> 4 shift)	☐ yes ☐ no
k. Pressure-activated blood infusion	☐ yes ☐ no	k. Frequent infusion of blood products (>5 units /24 h)	☐ yes ☐ no
l. G-suit.	☐ yes ☐ no	l. Bolus iv medication (nonscheduled)	☐ yes ☐ no
m. Intracranial pressure monitoring	☐ yes ☐ no	m. Vasoactive drug infusion (1 drug)	☐ yes ☐ no
n. Platelet transfusion	☐ yes ☐ no	n. Continuous antiarrhythmia infusions	☐ yes ☐ no
o. IABP (Intra Aortic Balloon Pressure)	☐ yes ☐ no	o. Cardioversion for arrhythmia (not defibrillation).	☐ yes ☐ no
p. Emergency operative procedures (within past 24 h)	☐ yes ☐ no	p. Hypothermia blanket	☐ yes ☐ no
q. Lavage of acute GI bleeding	☐ yes ☐ no	q. Arterial line	☐ yes ☐ no
r. Emergency endoscopy or bronchoscopy	☐ yes ☐ no	r. Acute digitalization - within 48 h	☐ yes ☐ no
s. Vasoactive drug infusion (> 1 drug)	☐ yes ☐ no	s. Measurement of cardiac output by any method	☐ yes ☐ no
<h1>TISS</h1>		t. Active diuresis for fluid overload or cerebral edema	☐ yes ☐ no
		u. Active Rx for metabolic alkalosis	☐ yes ☐ no
		v. Active Rx for metabolic acidosis.	☐ yes ☐ no
		w. Emergency thora-para and peri-cardiocenteses.	☐ yes ☐ no
		x. Active anticoagulation (initial 48 h)	☐ yes ☐ no
		y. Phlebotomy for volume overload	☐ yes ☐ no
		z. Coverage with more than 2 iv antibiotics	☐ yes ☐ no

SYNDRÓM MULTIORGÁNOVEJ DYSFUNKCIE (ZLYHANIA) MODS – MSOF (Kerr, PGA55)

Orgán – systém	Klin. syndróm
1. Pľúca	1. ARDS
2. Obličky	2. Akút. tubul. nekróza
3. Kardiovask. systém	3. Hyperdyn. hypotenzia
4. CNS	4. Metab. encefalopátia
5. Perif. NS	5. Polyneuropátia
6. Koagulačný systém	6. DIK
7. Gastrointest. trakt	7. Gastroparéza, ileus
8. Pečeň	8. Neinfekčná hepatitis
9. Nadobličky	9. Akútna insuf. nadobl.
10. Kostrové svalstvo	10. Rabdomyolýza